

[Industriministeren]

Stålvalseværk, vitalt interesseret i, at disse markedsstabiliserende foranstaltninger kan lykkes. Stålvalseværket har derfor indrettet sig på at bidrage til den almindelige produktionsbegrænsning og har taget højde herfor i sine produktionsplaner for de nærmest kommende år. Dette er desværre ensbetydende med, at der må ske en reduktion af medarbejderstaben på Stålvalseværket, som ledelsen finder det nødvendigt at nedbringe fra ca. 2.000 for tiden til godt 1.700. Den intense konkurrence på stålområdet, der under alle omstændigheder må forudses, vil samtidig gøre det nødvendigt, at virksomheden udfolder enhver tænkelig bestræbelse på yderligere at nedbringe sine omkostninger og øge sin effektivitet. Forhåbentlig vil alle medarbejdergrupper medvirke hertil, da sådanne bestræbelser må anses som uomgængelig nødvendige for virksomhedens fortsatte eksistens.

Jeg beklager meget, at det ikke har været muligt at forelægge denne sag for tinget på et tidligere tidspunkt, men jeg håber, det af min redegørelse er fremgået, at både for selskabet og for industriministeren taler gode grunde for, at det desværre ikke har kunnet ske på noget tidligere tidspunkt.

Jeg tillader mig herved at anbefale lovforslaget til tingets velvillige og hurtige behandling.

Ivar Hansen (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Ret for primærkommunerne til at benytte forskellige satser for grundskyldpromillen alt efter grundarealernes anvendelse).

(Lovforslag nr. L 226).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. 978

1) Til justitsministeren af:

Dyremose (KF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give vedrørende registertilsynets behandling af sagen om HKs arbejdsløhedskasse i Esbjerg?«

Skriftlig begrundelse

I svaret på spørgsmål nr. 793 den 25. marts d.å. meddelte den fungerende justitsminister, at registertilsynet havde besluttet at indhente oplysninger om den meget omtalte sag fra Esbjerg, hvor HKs arbejdsløhedskasse har truet med at opgive navnene på 200 personer, som er medlemmer af HKs A-kasse uden at være medlemmer af selve fagforeningen.

I det seneste medlemsblad udgivet af HKs Esbjergafdeling i maj d.å. gentager formanden for afdelingen sine angreb på de pågældende personer, som han betegner som »nassere«, og som han tidligere har krævet udrænset. Ministeren må derfor oplyse, hvilke skridt registertilsynet har taget i henhold til lov om private registre.

Det er nødvendigt, at der skrives meget hårdt ind over for dette helt uacceptable magtmisbrug fra HKs side. Der er ikke alene tale om en adfærd i strid med lovgivningen, men også om en moralsk så forkastelig adfærd, at alle ansvarlige bør reagere.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Som det blev oplyst i forbindelse med besvarelsen af spørgsmålet den 25. marts 1981 – det var også et spørgsmål fra hr. Dyremose – om denne sag, har registertilsynet på baggrund af udtalelser i dagspressen den 19. marts anmodet HKs lokalafdeling i Esbjerg om en nærmere redegørelse, og det drejer sig om spørgsmålet om oplysninger af navne på medlemmer af arbejdsløhedskasse og fagforening.

Det fremgår heraf, at afdelingen har oplyst, at forbundsafdelingen altid har videregivet oplysninger om organisationsforhold, når medlemmerne har søgt oplysninger om egne kolleger, idet man anser dette for et naturligt led i agitationen over for uorganiserede, men at det aldrig har været på tale at offentliggøre en særlig fortegnelse over de medlemmer af arbejdsløhedskassen, der ikke også er medlemmer af forbundet, og at det heller ikke har været på tale, at man på anden måde skulle offentliggøre oplysninger om perso-

[Justitsministeren]

ner, der alene er medlemmer af arbejdsløshedskassen.

I den anledning har registertilsynet ved henvendelse til forskellige fagforeninger indhentet oplysninger om den praksis, der følges på dette område, og på baggrund heraf har tilsynet generelt givet udtryk for, at det er tilsynets opfattelse, at det ofte må anses som et naturligt led i den normale drift af en fagforening at videregive oplysninger om medlemsforhold til foreningens medlemmer.

Derimod betragter tilsynet det ikke som en naturlig opgave at videregive oplysninger om medlemskab af en arbejdsløshedskasse; det er ikke på samme måde et naturligt led i den normale drift af arbejdsløshedskassen, idet enkeltpersoner, tillidsmænd eller faggrupper ikke kan antages at have en anerkendelsesværdig interesse i eller et behov for oplysning om andre personers medlemskab af en arbejdsløshedskasse. En videregivelse af oplysninger om den enkeltes medlemskab til private måtte således antages at være i strid med loven om private registre.

I anledning af den konkrete sag, der var rejst i pressen, har registertilsynet over for HKs Esbjergafdeling udtalt, at afdelingen må antages lovligt efter lov om private registre § 4, stk. 2, at kunne videregive oplysninger til tillidsmænd, faggrupper og andre medlemmer af foreningen om, hvorvidt den enkelte er medlem af afdelingen eller ej.

Derimod må det antages at være i strid med lovens § 4, stk. 2, at videregive oplysninger om en persons medlemskab af arbejdsløshedskassen til private, herunder til tillidsmænd eller andre medlemmer af arbejdsløshedskassen eller medlemmer af afdelingen. Dette gælder såvel videregivelse af enkeltstående oplysninger som udsendelse af medlemslister eller offentliggørelse af lister over medlemmer af arbejdsløshedskassen.

Registertilsynet har således ikke i det konkrete tilfælde fundet, at der forelå en overtrædelse af registerloven, idet der alene har været tale om, at fagforeningen har videregivet oplysninger om, hvorvidt enkeltpersoner er medlemmer af fagforeningen.

Dyremose (KF):

Jeg er meget glad for, at ministeren præciserer, at det ikke er lovligt at oplyse, hvem der er med i en A-kasse, men jeg synes alli-

gevel, at registertilsynets konklusion ikke kan være helt korrekt, al den stund HK har anvendt de to registre, nemlig registeret vedrørende arbejdsløshedskassen og registeret vedrørende medlemskredsen, til at identificere 200 personer og sige til sine medlemmer – det har formanden gjort på generalforsamlingen –: vi vil give jer oplysninger om de 200 personer, således at I kan tage skridt til at presse dem på arbejdspladsen og om nødvendigt udrense dem.

Det er for mig at se væsentligt i sagen, at det er HKs forbundsledelse, der har taget initiativet, og at de har brugt de to registre til at finde ud af, hvem det er, de vil give oplysninger om til deres medlemskreds, og jeg føler derfor ikke, at det kan være korrekt konstateret, når ministeren siger, at HK ikke har gjort noget ulovligt.

Jeg er enig med ministeren i, at det ikke var ulovligt, såfremt der kom et medlem eller en tillidsmand og spurgte, om den enkelte er medlem af fagforeningen. Men her er rent faktisk registeret vedrørende arbejdsløshedskasser blevet anvendt, og hvis ministeren ikke har anledning til at ændre sin konklusion med udgangspunkt i disse oplysninger, vil jeg gerne stille følgende spørgsmål til ministeren: hvilke muligheder har de 200 personer, det drejer sig om, og som er blevet identificeret ved hjælp af registeret om arbejdsløshedskasser, hvilke muligheder har de for at forsikre sig mod, at HK i Esbjerg fortsat anvender denne type metoder til at udrense dem fra arbejdspladsen?

Justitsministeren (Ole Espersen):

Det er sådan efter registerloven, at det er registertilsynet, der træffer den endelige administrative afgørelse i sager af denne karakter. Derfor er der ingen anden administrativ myndighed, der kan tage stilling til, om der foreligger noget ulovligt eller ej; det er registertilsynet. Således har folketingsbestemt det skal være, og det må jeg naturligvis fastholde. Det vil sige, at jeg for så vidt kun viderebringer den konklusion, som jeg her har nævnt, for registertilsynet.

Når det drejer sig om de mere detaljerede oplysninger om, i hvilket omfang man har anvendt den ene liste til en undersøgelse af de problemer, som hr. Dyremose nævnte, må jeg sige, at jeg ikke har kendskab til disse

[Justitsministeren]

detaljer, men jeg synes, det må være væsentligt for os, at det nu er fastslået, at medlemskab af en arbejdsløshedskasse altså ikke er ensbetydende med, at fagforeningen kan bruge dette medlemskab eller en liste visende navnene på medlemmerne i arbejdsløhedskassen over for omverdenen, altså få konstateret en uoverensstemmelse mellem medlemskab det ene og det andet sted. Det er den afgørende konklusion, der herved er slået fast, synes jeg.

Hvis man i øvrigt finder, at der måtte foreligge en overtrædelse af registerlovgivningen, kan det jo komme på tale at henvende sig til domstolene.

Dyremose (KF):

Jeg er helt enig med ministeren i, at det er vigtigt at slå fast, at man ikke må give oplysninger om, hvem der er medlem af arbejdsløhedskassen eller ej. Jeg synes, det er vigtigt under alle omstændigheder, at vi er nået dertil, og at HK i Esbjerg nok også skal blive bekendt med det, skal jeg personligt sørge for, om ikke andre gør det.

Derudover er der altså muligheden for at rejse politisag, men jeg vil gerne stille ministeren følgende spørgsmål, for det synes jeg ikke jeg fik svar på i første runde: ville det i en sådan sag være af væsentlig betydning, om initiativet til oplysning om de navne på personer, der er medlemmer af HK, kommer fra et medlem, der spørger, eller det kommer fra en forbundsledelse, der rent faktisk har anvendt og selv har erkendt, at den har anvendt registeret vedrørende arbejdsløhedskassen med henblik på at finde ud af, hvilke 200 personer det er? Det ville det være interessant for medlemmerne at få oplysning om. Altså: er det vigtigt i denne sag, hvem der har initiativet, forbundsledelsen eller medlemmerne?

Justitsministeren (Ole Espersen):

Nu spørger hr. Dyremose meget klogt, om det er vigtigt eller ej; der spørges ikke, om det er lovligt eller ej. Men alligevel må jeg fastholde, at en vurdering af den karakter, som i sidste ende, går jeg ud fra, er en vurdering af, om registerloven er overtrådt eller ej, tilkommer registertilsynet, og det vil være forkert af mig at indgå i en vurdering heraf.

Når det drejer sig om spørgsmålet i øvrigt om, hvorvidt der kan tages initiativer også fra fagforeningens side, må jeg sige, at initiativ til oplysning om, hvem der er medlem og ikke medlem af afdelingen – ikke af arbejdsløhedskassen – kan komme både fra ledelsen af fagforeningen og fra de enkelte medlemmer.

Må jeg til slut sige, at HK i Esbjerg er orienteret om den afgørelse, som registertilsynet har truffet.

Formanden:

Jeg håber ikke, det var en bebrejdelse til hr. Dyremose, at han spurgte klogt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 971

2) Til *energiministeren* af:

Annelise Gotfredsen (KF):

»Med hvilken begrundelse søger ministeren at forhindre Silkeborg kommune i at lade kraftvarme indgå som led i sin varmeplan?«

Annelise Gotfredsen (KF):

Jeg erkender, at varmforsyningsloven giver ministeren mange bemyndigelser og store styringsmuligheder – alt for mange og store, som jeg mange gange har givet udtryk for det ved andre lejligheder – med stor risiko for, at en kommune havner i den situation, som Silkeborg i dag står i, hvor kommunens selvbestemmelsesret er tilsidesat.

Men der er dog også ved adskillige lejligheder, også under debatter her i tinget, blevet lagt betydelig vægt på kommunernes ret til selv at skønne over de bedste og billigste varmforsyningsmuligheder. Der må derfor være overordentlig stærke begrundelser for at feje en kommunes ønsker til side, som det her er sket, og det er denne begrundelse, jeg beder ministeren om at redegøre for nu.

Energiministeren (Poul Nielson):

Det er stærke ord, fru Annelise Gotfredsen anvender, og de ville have gjort indtryk på mig, hvis baggrunden også havde været korrekt. Der er ikke tilsidesat nogen selvbestemmelsesret for en kommune, og fremstillingen

[Energiministeren]

af hele det planlægningssystem, der ligger i den eksisterende lovgivning, er også forkert. Der er fundamentalt set tale om en dialog mellem de centrale myndigheder og kommunerne.

Til selve sagen vil jeg sige, at jeg ikke kan udelukke og heller ikke har udelukket, at Silkeborg på et eller andet tidspunkt får etableret et kraftvarmeverk i kommunen. Formålet med varmeforsyningsloven er at fremme den mest samfundsøkonomiske anvendelse af energi til bygningers opvarmning og til varmt vand. Men investeringerne i kraftvarmeverker som model udnyttes jo kun tilstrækkeligt og rimeligt, hvis der er et reelt behov for såvel el- som varmeproduktionen i den forbindelse.

Der er i dag rigelig produktionskapacitet på elforsyningsområdet. Gennem de seneste halvandet års tid er der konstateret nærmest stilstand i elforbruget, og både energiministeriet og elværkerne har fundet det rigtigt at revidere de elprognoser, der lægges til grund for planlægningen af elkapacitetens udbygning. Vi kan også se, at der er foretaget dispositioner netop i nedadgående retning med hensyn til, hvornår man skal tage nye værker i brug.

Vi regner med en tilvækst i elforbruget på omkring 2 pct. pr. år i den resterende del af 1980'erne, og det betyder, at der næppe før omkring eller efter 1990 vil være behov for ny elkapacitet i Elsams og i øvrigt også i Elkrafts forsyningsområde.

Kraftvarmeforsyningsens udbygning er et meget vigtigt led i den samlede energipolitik og i varmeplanlægningen, og vi fastholder målsætningen om den stærke udbygning fra omkring 10 pct. nu til ca. 35-40 pct. i senest 1995. Og sådan bliver udviklingen også, selv om opførelsen af nye kraftvarmeverker må udskydes noget som følge af den mindre vækst i elforbruget.

Silkeborg hører til de områder, hvor der skal nærmere undersøgelser til, inden man kan afgøre endeligt, om der skal være kraftvarme eller naturgas. Men på baggrund af eludviklingen holdt jeg den 8. april 1981 et møde med bl.a. borgmesteren for Silkeborg, hvor jeg måtte meddele, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for en fravigelse af varmeforsyningslovens normale planlægningssystem, og at jeg således ikke kunne gå ind for kommunens anmodning om, at vi skal bruge

delplanproceduren, som man havde ønsket iværksat med henblik på en hurtigere udvikling end den, der normalt i varmeforsyningsplanlægningen er metoden.

Derfor er der ikke rigtig baggrund for den ophidselse, der ligger i spørgsmålet og i den formulering, at vi tilsidesætter selvbestemmelsesretten.

Annelise Gotfredsen (KF):

Jeg takker ministeren for svaret, men jeg kan nu ikke være enig i, at der ikke er baggrund for ophidselsen, og ophidselsen er jo også kommet til udtryk bl.a. gennem udtalelser fra de implicerede parter i Silkeborg.

Nu er jeg ikke helt klar over, om de overvejelser, der foregår i ministeriet for øjeblikket, bare baserer sig på disse prognoser, for de forudsætninger, ifølge hvilke man skal foretage varmeplanlægningen, hviler jo fortsat på »Energiplan 79« og på, at man har en udbygning med gas i fase 1, men ikke nogen udvidelse til fase 2, og, som det fremgår af ministerens egen skrivelse, at en eventuel modifikation af naturgasprojektet kun vil ske med tilslutning fra folketinget, men det er jo ikke sket endnu. Derfor mener jeg ikke, der har været nogen grund for ministeren til at skrive til kommunen, således som det er sket, selv om der i øjeblikket foreligger nogle prognoser, som man nok kan diskutere.

Men jeg vil gerne spørge ministeren netop på baggrund af dette – og nu får vi jo i morgen lejlighed til i energiudvalget nærmere at diskutere hele dette spørgsmål – om jeg skal opfatte dette således, at ministeren accepterer, at Silkeborg fortsætter sin varmeplanlægning, som den er begyndt.

Kalnæs (SF):

Det, jeg gerne vil tage op, er det, at ministeren siger, at der ikke bliver tale om at tilsidesætte selvbestemmelsesretten. Der bliver også sagt, at det godt kan være, at man i Silkeborg kan få et kraftvarmeverk på et eller andet tidspunkt. Men hvis nu Silkeborg kommer frem til den konklusion, at de gerne vil have et værk ret hurtigt og de gerne vil etablere det som et kommunalt værk og vil acceptere den fordeling, der nu må være med fordelene ved samdrift mellem varme og el sådan, at det ikke bliver dyrere for elforbrugere rundt omkring, det vil sige, at de må

[Kalnæs]

bære noget mere af investeringsudgifterne selv, end det har været normalt i forbindelse med kraftvarmeværker, vil ministeren så stadig væk forhindre dem i at etablere det kraftvarmeværk nu, eller vil ministeren så lade selvbestemmelsesretten komme til udfoldelse? Det er altså ikke et spørgsmål om delplanproceduren, men om den normale procedure.

Arentoft (FP):

Ministeren sagde, at markedet for el var mættet, og at der ikke var brug for flere elværker og dermed kraftvarmeværker. Jeg vil gerne spørge, hvor meget man kan stole på sådanne prognoser. Man ser jo, at alting transformeres til el: vindenergi, vandenergi og atomkraft osv. bliver til el. Det vil sige, at mere og mere energi i fremtiden vil blive leveret i form af el. Derfor kan jeg ikke rigtig forstå, at disse prognoser stadig væk kan være gældende.

Er det ikke således, at ministeren har nogle tanker om, at langt den meste energi vil blive leveret i form af el omkring årtusindskiftet? Et af de væsentlige punkter er, at hele transportområdet i dag i høj grad er baseret på dieselmotorer og benzinmotorer. Men den dag man har en virkelig effektiv måde at opbevare elektricitet på i en anden form end blyakkumulatoren, vil elbilen og eltransport erstatte den form, der er baseret på kulbrinter. Er ministeren enig med mig i disse synspunkter?

Energiministeren (Poul Nielson):

Jeg skal bekræfte det, som fru Annelise Gottfredsen refererer med hensyn til naturgasprojektets fase 2, men jeg synes, der er et hensyn at tage til, at man i den almindelige varmeplanlægning holder det alternativ åbent, der består i, at der op i Midt- og Nordjylland rent faktisk vil være mulighed for forsyning med gas, når vi har lavet første etape, og den forsyningsmulighed, som forsynings sikkerhedsmæssigt og økonomisk er attraktiv i forhold til det, man har nu, er det rigtigt at holde frem som en realitet, når man skal lave varmeplanlægningen. Det ville være helt forkert på forhånd at lægge op til, at den ikke skulle med ind i kommunernes vurderinger. Jeg håber, at vi så hurtigt som muligt vil kunne træffe en beslutning om at

fortsætte anlægsarbejdet også af beskæftigelsesgrunde i en fase 2.

Silkeborg fortsætter, som man er begyndt. Ja, det er et udmærket spørgsmål, men det, man har bedt om, er, at delplanproceduren, som sikrer en hurtig genvej til afgørelser, skulle kunne bruges, og det har jeg sagt ikke vil blive imødekommet; det skal gå efter den almindelige planlægningsmodel i varmeforsyningsloven, som også betyder, at der er god tid til at vurdere tingene lokalt. Det er netop et nej til genvejen, der er blevet meddelt både Silkeborg og andre kraftvarmeinteresserede kommuner. Der ligger en stribe af dem, og jeg er sikker på, at fru Annelise Gottfredsen ved, at det i lige så høj grad er elværkerne, der inspirerer til disse mange lokale kraftvarmeværker, som det er kommunerne selv.

Til hr. Kalnæs vil jeg sige, at det kræver ganske nøje gennemtænkning at kunne svare på hr. Kalnæs' spørgsmål om, hvorvidt kommunen kan lave det, hvis den selv betaler det hele. Det ændrer ikke ved det, der er det samlede koordinationsproblem, nemlig udbygningen af elkapaciteten. Den må ikke ske sådan, at hele det styringssystem, der ligger i elforsyningsloven fra 1976, bliver til en illusion, og det vil det, hvis alle kommuner kunne gøre, hvad der passede dem, uden hensyntagen til samfundsøkonomien. Derfor er der en grænse for, hvad man kan lade køre uden en samlet koordination.

Hvis kommunerne selv skulle betale hele elinvesteringen og bære den lokalt, må man i øvrigt nok sige, at mange af de stordrifts- og koordinationsfordele, der er opnået på elforsyningsområdet med den organisationsform, kommunerne selv har været med til at bygge op, ville gå fløjten, og det er altså heller ikke helt den model, vi har mødt fra nogen kommune indtil nu. Det gælder om at få elkunderne generelt rundt omkring til at være med til at betale for det. Hr. Kalnæs' tanke er ny.

Til hr. Arentoft vil jeg sige, at vi har de ting, hr. Arentoft pegede på, med i prognoserne. De tager udgangspunkt i forbruget og ikke i produktionen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 976

3) Til *boligministeren* af:

Keld Andersen (KF):

»Hvornår agter ministeren at give folketinget den redegørelse om regeringens planer på boligområdet, som blev bebudet fra folketingets talerstol den 25. marts 1981?«

Skriftlig begrundelse

Den 25. marts 1981 spurgte jeg ministeren, hvad regeringen vil foretage for at rette op på den fortvivlede situation på boligområdet. I min begrundelse anførte jeg dengang bl.a., at i titusindvis af husejere lever i en konstant frygt for ikke fremover at have råd til at beholde deres bolig, samt at mange allerede har måttet opleve, at deres hus er gået på tvangsauktion. Endvidere gjorde jeg opmærksom på de stigende ventelister inden for udlejningsbyggeriet, samt at nybyggeriet på det nærmeste er gået helt i stå.

I sit svar lovede ministeren (Folketingstidende 1980-81, sp. 8552), at han ville »vende tilbage til folketinget med en redegørelse i første halvdel af maj«, men siden har vi intet hørt om denne sag, og en redegørelse herom er ej heller på folketingets dagsorden for den kommende uge, og så må »første halvdel af maj« vel nok siges at være forpasset.

I den tid, der siden er gået, er situationen på boligområdet blevet endnu mere fortvivlet. Byggeriet er fortsat stærkt faldende, medens antallet af tvangsauktioner er hastigt stigende, ligesom boligselskabernes ventelister ikke er blevet mindre. Alt, hvad regeringen har foretaget sig, er imidlertid at fortsætte med at skabe utryghed, ikke mindst blandt husejerne. Som det seneste eksempel kan nævnes regeringens og forligspartiernes lovforslag om at fjerne retten til at fradrage ejendomsskatterne og dermed gøre det endnu vanskeligere for folk, der ejer deres egen bolig.

Det fremgår klart af boligministerens svar af 25. marts, at regeringen også på dette område er indbyrdes uenig, men det må nu være rimeligt og på høje tid at kræve en redegørelse fra regeringen, inden der er sket ubodelig og uoprettelig skade for hele byggesektoren.

Keld Andersen (KF):

I fortsættelse af min skriftlige begrundelse vil jeg gøre opmærksom på, at situationen inden for boligbyggeriet er blevet langt vær-

re. Tvangsauktionerne stiger fortsat, og vi oplever næsten daglig konkurser og virksomheder, der må dreje nøglen om, men vi har stadig væk intet svar fået fra regeringen og fra boligministeren om, hvad man vil gøre på dette område.

Det er på denne baggrund, jeg har stillet det spørgsmål, om ministeren nu, da der er gået yderligere to måneder, kan svare på, hvilke planer regeringen egentlig har på dette område.

Boligministeren (Erling Olsen):

Når jeg den 25. marts 1981 sagde, at jeg ville komme med en redegørelse i første halvdel af maj, hang det dels sammen med, at man på det tidspunkt bedre kunne se, om optimisterne eller pessimisterne havde ret med hensyn til boligbyggeriets udvikling – det ser nu ud til, at det er pessimisterne, der har fået ret – dels med, at jeg regnede med, at forhandlingerne om, hvad der skulle ske på boligbyggeriets område, ville være afsluttet ved udgangen af april. Disse forhandlinger inden for regeringen og mellem regering og forligspartier har trukket noget ud, men jeg regner med, at de meget snart er afsluttet, og regner med at kunne sende folketingets boligudvalg en redegørelse i løbet af en uge.

Keld Andersen (KF):

Jeg er naturligvis glad for, at boligministeren nu i hvert fald erklærer, at folketingets boligudvalg, denne lille, sluttede skare ud af 179 medlemmer, vil få en redegørelse for, hvad regeringens planer er. Jeg havde nu hellere set, da det for mig er et meget alvorligt problem, både for så vidt angår beskæftigelsen og på en lang række andre områder, at vi havde fået en egentlig debat her i folketinget. Det nytter ikke noget, hvis man vil undskylde sig med, at der nu kun er 3 uger tilbage af folketingets tid inden sommerferien, for man kunne i god tid have bebudet, at man ville komme med en sådan boligpolitisk redegørelse, og have gjort sig sine overvejelser undervejs. Men lidt er naturligvis bedre end intet, og jeg takker da for, at vi i det mindste får noget at vide i folketingets boligudvalg.

Jeg må til gengæld sige, at jeg ikke er glad for – det bekræfter den konservative folketingsgruppes opfattelse – at ministeren nu

[Keld Andersen]

fortæller, at de største pessimister fik ret. Det går værre med byggeriet end nogen sinde.

Jeg er derimod overrasket over, at ministeren nu begrundet forsinkelsen med, at nogle forligsforhandlinger har trukket ud, og at man ikke har fået tingene på plads, for hvad sagde ministeren den 25. marts (Folketingstidende 1980-81, sp. 8553)? Han sagde:

»Efter de vurderinger, regeringens ledende økonomiske rådgivere har foretaget, skulle tingene rette sig op af sig selv, idet de foranstaltninger, vi vedtog i efteråret, sammen med afslutningen af forårets overenskomster osv. skulle betyde, at der kommer et opsving lidt hen på året, så at det, der er lavet, skulle være tilstrækkeligt.«

Det er altså ikke tilstrækkeligt nu. Derfor synes jeg, det er en svag begrundelse, at boligministeren nu siger, at det er nogle forhandlinger, der har trukket ud. Årsagen skal måske snarere findes i næste spalte, hvor boligministeren udtaler:

»Sagen er, at økonomiministeriet vurderer, at der kommer et opsving. Jeg tror fortsat ikke rigtig på det...«

Får vi en redegørelse her, eller skal vi nøjes med folketingets boligudvalg?

Boligministeren (Erling Olsen):

Der er sket det, at regeringens økonomiske sekretariat har foretaget en nyvurdering af det og ser mere pessimistisk på det, og det nødvendiggør en række foranstaltninger. Disse foranstaltninger vil indgå i de kommende dages mere almindelige politiske debat, og derfor tænkte jeg, det var rimeligt, at jeg gav folketingets boligudvalg en skriftlig redegørelse om skønnene for boligbyggeriet, mens de foranstaltninger, som vil blive foreslået folketinget på boligområdet som et regeringsudspil, der bliver til over for folketinget efter et samråd med forligspartierne, vil blive debatteret i anden sammenhæng. Derfor har jeg ikke ment, det var rimeligt at tage en redegørelse i salen, men som sagt får man oplysningerne fra mig meget hurtigt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 988

4) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Hagen Hagensen (KF):

»Vil ministeren være rede til at søge tidsperioden i ligningslovens § 33 A nedsat fra 1 år til et kortere tidsrum, f. eks. 3 måneder?«

Skriftlig begrundelse

For at søge muligheden for udvidet dansk erhvervsudøvelse i udlandet fremmet findes det påkrævet, at tidsperioden, for hvilken der sker fritagelse for skattetilsvaret af lønindkomst erhvervet ved personligt arbejde i tjenesteforhold under ophold i udlandet, afkortes til at være mindre end den nugældende periode på mindst 1 år.

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Den nuværende regel i ligningslovens § 33 A har fundet anvendelse siden indkomståret 1976. Beskrevet i hovedtræk betyder bestemmelsen, at personer, der er fuldt skattepligtige i Danmark, og som påtager sig arbejde uden for riget i mindst et år, får nedsat deres samlede indkomstskat med det beløb, der forholdsmæssigt falder på den udenlandske indkomst. Bestemmelsen blev bl. a. gennemført for ved en skattelempe at stimulere beskæftigelsesmulighederne i udlandet. Således blev det for at udvide eksporten anset for at være af betydning, at danske virksomheder i forbindelse med anvendelse af dansk arbejdskraft ved projekter i udlandet af længere varighed kunne opnå en reduktion af den danske beskatning af lønnen.

Lempelsesbestemmelsen tog bl. a. sigte på ingeniørfirmaerne, hvis udsendte fast opholder sig i udlandet ved et byggeprojekt.

Så er der fra forskellig side blevet fremsat ønske om, at fristen på 12 måneder nedsættes. Det er bl. a. sket under henvisning til, at andre lande har regler om skattelempe for arbejde i udlandet, der er gunstigere end de danske, hvilket kunne stille danske virksomheder svagere i konkurrencen med de udenlandske firmaer. Det er nok sådan, at mange af de udenlandske regler har andre, mere restriktive sider, når man ser bort fra tidsperioden, men det er givet, at der her er tale om et reelt problem, som er taget op i skatteministeriet til positiv overvejelse. I forbindelse hermed undersøges de udenlandske regler nøjere, og jeg må nok sige, at det er lidt for tidligt at udtale sig om længden af det ar-

[Ministeren for skatter og afgifter]

bejdsophold i udlandet, der skal berettige til en skattelempelse.

Dertil skal jeg føje, at samtidig med at det overvejes at nedsætte 12 måneders fristen i § 33 A, må vi nyvurdere bestemmelsen i dens helhed, således at den bedst muligt kommer til at opfylde de intentioner, der lå bagved, da denne bestemmelse blev givet. Som det er nu, afbrydes 12 måneders fristen ikke af en sædvanlig ferie o. lign., og praksis med hensyn til, hvad der forstås ved dette begreb, har udviklet sig sådan, at der kan holdes endog særdeles lange ferier, uden at arbejdsperioden afbrydes. Hvis vi skal nedsætte arbejdsperiodens længde, må det samtidig være nødvendigt at indsætte en værnsregel, der fastsætter den maksimale ferie, der kan afholdes i Danmark, så vi sikrer, at der reelt er tale om arbejde i udlandet af en vis længde.

Et andet spørgsmål, som det vil være naturligt at tage op, er danske søfolks arbejde om bord på udenlandske skibe. Disse søfolk kan anvende § 33 A. Antallet af søfolk, der anvender bestemmelsen, har været stigende, og visse søfartskommuner finder deres skatgrundlag udhulet.

Der er således en række forhold, der må tages op til vurdering, og det må forventes, at lovgivning om disse spørgsmål vil fremkomme i næste folketingssamling.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg har ikke noget imod at være en lille smule forud for tiden i henseende til, at der skal ske noget på dette område. Jeg har forstået ministerens svar, for hvilket jeg siger tak, på den måde, at der er overvejelser i gang, og at de også vil blive tilendebragt, således at vi kan se et lovgivningsinitiativ på dette område i næste folketingssamling.

Der er grund til at understrege, at der er behov for at få ændret reglen og gjort den mere smidig, og det vil naturligvis sige, at man må nedsætte den tidsperiode, som man forlanger at folk skal være borte her fra landet i for at kunne opnå skattefrihed. Det gælder i disse år for os om at få så megen beskæftigelse, så meget arbejde, som muligt, og det betyder for en række virksomheder herhjemme, vel ikke mindst inden for ingeniørvirksomhedsområdet, men også på andre områder, at vi må være i stand til at konkurrere med udlandet.

Jeg er naturligvis en smule skuffet over, at ministeren ikke kan sige noget om, hvordan vore regler er i forhold til dem, der gælder i andre lande. Så langt troede jeg man var fremme. Men jeg vil understrege nødvendigheden af, at man får udvidet reglen, således at der bliver tale om et kortere tidsrum, og således at den også kommer til at gælde en hel del af de folk, der måske rejser ud for et kortere tidsrum som rejsemontører o. lign., idet der netop er et behov for, at vi ved at kunne sende dem ud får tingene bragt bedre på plads, og det vil også være til gavn for landet som sådant. Hvilke værnsregler der skal indsættes, for at man ikke omgår disse bestemmelser, må naturligt være op til ministeren.

Jeg håber, at vi meget snart ser en regel, der betyder, at vi virkelig kan få bragt tingene på plads.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 999

5) Til *arbejdsministeren* af:

Nymann (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at den i forvejen arbejdsløshedsfremmende og lønkonkurrerende høje arbejdsløshedsunderstøttelse vil stige hurtigere end den reelle løn efter de almindelige indgåede lønftaler, og var denne initiativdelæggende konsekvens ministeren bekendt, da han udformede ændringerne for arbejdsløshedsdagpengene i lovforslag nr. L 217?«

Nymann (FP):

Jeg vil gerne spørge arbejdsministeren, om han ikke mener, at nogle lønmodtagere inden for et fagområde faktisk kan føle sig lidt til grin, når de ser, at de ved at indgå deres overenskomster måske har handlet den automatiske lønregulering væk, og de så pludselig opdager, at deres kammerater, der går ledige, får indbygget forskellige løfteparagraffer inden for deres arbejdsløshedsunderstøttelse, så de faktisk får en betydelig større forhøjelse end dem, der arbejder. Det, jeg mener, er altså, at det yderligere sætter gang i den forvridning, der i forvejen sker mellem aflønning for arbejde og arbejdsløshedsdagpenge, og jeg kunne godt tænke mig at høre ar-

[Nymann]

bejdsministerens forklaring på, hvad han eventuelt vil gøre ved det.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

I efteråret 1980 vedtog folketinget et lovforslag, der sikrede en parallel udvikling mellem lønningerne på arbejdsmarkedet og dagpengenes højeste beløb. Den nye reguleringsordning sørger desuden for, at der er en høj grad af samtidighed i lønningernes og dagpengenes udvikling, idet der sker en samtidig pristalsregulering. Den øvrige lønudvikling må nødvendigvis statistisk registreres, inden den kan få virkning på dagpengenes størrelse. De ledige kan derfor først pr. 1. oktober 1981 få reguleret dagpengene for den lønudvikling, der har fundet sted fra januar kvartal 1980 til januar kvartal 1981.

Jeg er glad for, at vi har fået en sådan reguleringsordning, der sikrer, at den højeste sats for ledige og for efterlønsmodtagere nøje følger løn- og prisudviklingen i samfundet. Jeg kan derfor bekræfte, at dagpengene ikke stiger hurtigere end lønningerne på arbejdsmarkedet.

Hr. Nymann nævner i sit spørgsmål lovforslag nr. L 217, og det var også det, der blev uddybet her i den mundtlige del. Der stilles her forslag om at sikre ledige og efterlønsmodtagere, der ikke får højeste sats, en pristalsregulering, selv om pristalsreguleringen inden for de pågældende fag er suspenderet eller bortfaldet ved overenskomst. Forslaget er stillet for at undgå, at disse overenskomster skulle få helt utilsigtede konsekvenser for ledige og efterlønsmodtagere. Det må have undgået hr. Nymanns opmærksomhed, at der ingen forbindelse er mellem dette forslag og den nye reguleringsordning for det højeste dagpengebeløb.

For at fuldstændiggøre billedet skal jeg sige, at den ændring, der nu er taget initiativ til ved lovforslag nr. L 217, hviler på en fælles henvendelse fra arbejdsgiverne og lønmodtagerorganisationerne, idet det for arbejdsmarkedets parter var en klar forudsætning, at regeringen gav tilsagn om at fremsætte det lovforslag, som foreligger her.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 1000

6) Til *arbejdsministeren* af:

Nymann (FP):

»Mener ministeren fortsat, at differencen mellem arbejdsløshedsdagpenge og løn er rimelig, og nærer man ønske om fortsat at bibeholde denne forskel i det af ministeren fremsatte lovforslag om jobskabelse, og mener ministeren ikke, at man stadig tvinges til at skærpe sanktionerne mod arbejdsvægring, når der ikke er større forskel på løn og understøttelse, samt vil ministeren ligeledes oplyse, om det er fagforeningernes krav eller regeringens ønske at fastholde dette naturstridige forhold?«

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Det er jo et jubilæum. Det er spørgsmål nr. 1000 i folketingsåret, og det synes jeg lige jeg vil kvittere for over for hr. Nymann.

Må jeg så sige, at som det vel er hr. Nymann bekendt, får en ledig i dagpenge 90 pct. af, hvad den pågældende har haft i løn umiddelbart før ledighed. Der er imidlertid, som det måske også er hr. Nymann bekendt, et højeste dagpengebeløb. Omkring halvdelen af de ledige får det højeste dagpengebeløb og dermed altså mindre end 90 pct. af, hvad de tjente, inden de blev arbejdsløse. Jeg mener, at denne arbejdsløshedsforsikring giver ledige en rimelig økonomisk dækning.

Det fremsatte forslag om jobskabelse har til formål at få flere i arbejde ved at opmuntre arbejdsgiverne til at tage nye initiativer. Forslaget har således ikke noget at gøre med dagpenge og arbejdsløshedsforsikringen i øvrigt.

Jeg forstår på hr. Nymanns spørgsmål, at man efter spørgerens mening burde skærpe sanktionerne ved arbejdsvægring. Jeg kan oplyse over for hr. Nymann, at en ledig, der vægrer sig ved at tage et anvist arbejde, mister dagpengene i 2 uger, og hvis medlemmet inden for det næste år vægrer sig bare én gang til, mister medlemmet fuldstændig sin dagpengeret, indtil vedkommende har haft 5 ugers arbejde. Det er efter regeringens opfattelse ganske strenge, men også efter vor opfattelse nødvendige sanktioner for at undgå en utilsigtet anvendelse af arbejdsløshedsforsikringen. En påstand om, at sanktionerne er for blide, må efter min mening hvile på et manglende kendskab til disse sanktioner.

Hr. Nymann mener endvidere, at det er naturstridigt, at der ikke er større forskel

[Arbejdsministeren]

mellem lønningernes og dagpengenes størrelse. Hvis hr. Nymann med det naturstridige tænker på, at en forsikringsdækning til mennesker, der er blevet ramt af arbejdsløshed, er i modstrid med fremskridtspartiets naturopfattelse, må jeg selvfølgelig give ham ret; ellers har jeg lidt svært ved at forstå, hvori det naturstridige skulle ligge.

Hr. Nymann vil vide, om dagpengenes niveau skyldes fagforeningernes krav eller regeringens ønske. Jeg kan oplyse, at de gældende regler for dagpengenes størrelse skyldes, at der her i folketinget er et flertal, der gennem lovgivning har ønsket at sikre arbejdsløshedsforsikrede en rimelig økonomisk dækning i tilfælde af ledighed, og at disse regler i øvrigt blev fastsat under den regering, vi havde fra 1968 til 1971.

Nymann (FP):

Det er, ligesom man fornemmer, at denne jobskabelse vil presse folk ud i arbejde, og jeg er bange for, at denne opfattelse vil blive mere og mere markant ved, at forskellen mellem dagpenge og løn er så lille. Derfor mener jeg, at for at få det, man kalder et normalt arbejdsforhold, der er virkelig interessant, må der være en større lønfordel ved at gå ud og tage et stykke arbejde. Hvis man bare indregner sine transportudgifter til og fra arbejde, er den merbetaling, man får for sit arbejde, næsten opslugt. Derfor er incitamentet til selv at være med til at gøre noget for at få et stykke arbejde ligesom ikke med her, og det mener jeg arbejdsministeren burde tænke mere på i forbindelse med hele jobskabelsesordningen.

Så taler arbejdsministeren om, at denne arbejdsløshedsudbetaling hviler på et forsikringsgrundlag, og det er da også rigtigt nok, men så vidt jeg ved, dækker statskassen vel 85-90 pct. af udgifterne, så det er vel en næsten overmenneskelig fordel at tegne en arbejdsløshedsforsikring i Danmark. Derfor må der for ligesom at motivere folk til at tage et stykke arbejde være en større forskel end den, vi har indbygget i vort system, på at gå arbejdsløs og så have et stykke arbejde. Jeg vil gerne spørge arbejdsministeren, om han ikke kan gøre lidt for at fremme denne udvikling.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg forstår, at hr. Nymanns spørgsmål i virkeligheden ikke går på jobskabelsesordningen, men at det er det almindelige princip i arbejdsløshedsforsikringen om erstatning på op til 1/10 af den hidtidige fortjeneste, dog op til et vist loft, hr. Nymann er utilfreds med.

Dertil kan jeg sige, at regeringen ikke er af den opfattelse, at disse erstatningsregler, som vi har kendt i meget lang tid på arbejdsmarkedet, betyder, at mennesker ikke vil arbejde. Jeg tror, at hr. Nymann, hvis han får mulighed for det, skulle studere de konkrete indberetninger om, hvor mange mennesker der søger de ledige stillinger; der er et kæmpeantal ansøgere til stillinger på arbejdsmarkedet. Det er vel i virkeligheden det bedste bevis på, at mennesker, der går arbejdsløse i Danmark, ønsker at komme i arbejde, og at de ikke, som det næsten lå underforstået i hr. Nymanns spørgsmål, er arbejdsløse, fordi de får dækning for tabt arbejdsfortjeneste efter visse principper i en arbejdsløshedssituation.

Så vil jeg gerne sige om forsikringsordningen, at hvis der er, om jeg så må sige, en normal beskæftigelsessituation i Danmark, dvs. rigeligt med arbejdstilbud til mennesker i samfundet, er der mere end dækning i de bidrag, der betales fra henholdsvis arbejdsgiverside og lønmodtagerside. Kun når vi når til en ledighed af det omfang, vi har i øjeblikket, er det rigtigt, at samfundet træder til med en betydelig del af finansieringen, og det hænger jo bl. a. sammen med, at det er samfundets ansvar, selvfølgelig i samarbejde med andre samfund, at sikre en høj beskæftigelsesgrad.

Nymann (FP):

Jeg synes, at det er både smukt og godt, det, arbejdsministeren siger, men det er nu engang sådan, at når man går på arbejde, så forventer man at få en smule ekstra for det, og det er ikke indbygget i systemet, når man udregner de almindelige arbejdsudgifter. Derfor burde der være en betydelig større honorering af de mennesker, der påtager sig et arbejde. Men jeg ved godt, at der ikke er noget at gøre ved det.

På den anden side må man jo også konstatere, at efterhånden som denne udvikling fortsætter, bør sanktionerne for at nægte arbejde stadig strammes op og blive mere og mere iøjnefaldende, og det er jo lidt kedeligt,

[Nymann]

at vi har et arbejdssystem, der hviler på, at arbejderne skal presses ud – i stedet for, at de ligefrem ønskede, at de skulle ud; så var man fri for at lave disse drastiske sanktioner.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 980

7) Til undervisningsministeren af:

Poulsgaard (FP):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage, så vi undgår det forhold, som man kunne se i lederen i Jyllands-Posten den 29. april, at der gennemføres aftenskoleundervisning med helt ned til to elever?«

Skriftlig begrundelse

Af Jyllands-Postens leder fremgår det, at man er ophørt med at kontrollere, hvor mange deltagere der er på aftenskoleholdene sæsonen igennem, blot der er nok til at starte holdene.

Det ville være helt rimeligt, om man pålagde underviserne pligt til at indberette, når der var for få elever, idet man passende kunne fratage dem muligheden for at drive undervisning under aftenskolen, såfremt de »snød« med holdstørrelserne.

Poulsgaard (FP):

Vi får et underskud på statsbudgettet i år på 30 mia kr. eller deromkring i stedet for de 18 mia kr., som man budgetterede med, så man kunne lige så godt fra regeringens side begynde at raffe om, hvor stort underskuddet skulle være.

Det underskud skal vi have bragt ned. Nu kan det spørgsmål, jeg har stillet her, være med til at bringe dette underskud ned, hvis ministeren er en lille smule positiv.

I Jyllands-Posten den 29. april kan man læse, at i aftenskolen gennemfører man undervisning for helt ned til 2 elever, og det offentlige – det er nok ikke for meget at sige – betaler i hvert fald 100 kr. i timen pr. elev.

Det var selvfølgelig helt i orden, at man gennemførte undervisning for ned til 2 elever, hvis det var sådan, at det var eleverne selv, der betalte, men det er der overhovedet ikke tale om. Det er simpelt hen en regning, man sender til skatteyderne: vi to ønsker at

gennemføre denne undervisning, og så har I andre værsgo at betale.

Det er fuldstændig urimeligt over for de hårdt plagede skatteydere, at sådan noget foregår. Vi har jo lige diskuteret fritidsundervisning i undervisningsudvalget også, og det, jeg gerne vil have ministeren til at sige en lille smule om, er, om hun kunne tænke sig at gå tilbage til ordningen, som den var. Vi skal ikke ret mange år tilbage i tiden, før man absolut ikke kunne gennemføre en undervisning, hvis man kom under et vist deltagerantal; så blev den stoppet. Nu ser det ud til, at bare man har de 12, når man starter et hold, er det lige meget, hvor mange der falder fra; så fortsætter man og får sin gode løn for det.

Men hvis ministeren vil spare lidt penge og have lidt retfærdighed i undervisningen – andre steder har man jo klassekvotienter på 28 – burde hun nok være en lille smule positiv over for dette spørgsmål.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Efter fritidsundervisningsloven og bekendtgørelsen om undervisning for voksne er det en tilskudsbetingelse for aftenskoleundervisning, at undervisningen er påbegyndt med mindst 12 deltagere, og deltagerne anses for at have påbegyndt undervisningen, når de forud for undervisningens iværksættelse eller senest tredjedagen har betalt et beløb, der dels skal dække en del af udgifterne til lærer- og lederhonorarer, dels skal anvendes til administration.

Deltagerne skal dække i alt $\frac{1}{3}$ af de samlede udgifter til lærer- og lederhonorarer, og det er ikke noget ganske ubetydeligt beløb, så der skal vægtige grunde til, før en aftenskole deltager forlader en undervisning, som hun eller han har betalt for.

Det er også en tilskudsbetingelse, at en påbegyndt undervisning gennemføres i henhold til den plan og med det timetal, der er godkendt. Denne regel er fastsat af hensyn til deltagerne, der har betalt for undervisningen, og som har krav på at modtage denne undervisning.

Udgifterne til undervisningen er betalt ved dens begyndelse, altså med mindst 12 deltagere, og undervisningens fortsættelse medfører ikke ekstraudgifter for stat og kommune,

[Undervisningsministeren]

idet frafaldne elever ikke får refunderet deres betaling.

Og det er for mig væsentligt, at deltagerne får mulighed for at gennemføre den undervisning, de har meldt sig til, og som de har betalt for, og jeg har derfor ikke planer om at ændre de gældende regler.

Poulsaard (FP):

Ja men det er jo forfærdeligt at diskutere med ministeren. Det er simpelt hen rystende. Hvad er et ubetydeligt beløb i ministerens øjne? Hvis ministeren skal ud at spise middag og hun bruger 500 kr., så er det et ubetydeligt beløb, men det er helt givet et meget betydeligt beløb, hvis det er en arbejdsmand i Århus, der skal betale det. Så hvad er ubetydelige beløb? Det er jo småpenge, dette drejer sig om.

Så siger ministeren, og det har hun da ret i, at man betaler ved starten af undervisningen og de penge får man ikke tilbage, derfor er der ikke udgifter for statskassen. Jo selvfølgelig er der udgifter for statskassen. Det viser sig, at i en lang række tilfælde falder halvdelen eller flere fra, og de er ravsken-de ligeglade med de par kroner, de har betalt. Det er den ene side af sagen.

En anden side er jo, at det selvfølgelig vil være en udgift for statskassen, for lokalerne skal betales og lærerlønningerne skal betales, så det bliver et betydeligt beløb for statskassen.

Men jeg kan altså forstå, at ministeren ikke vil ændre ved dette. Det havde jeg heller ikke regnet med, men vi kan kun håbe på, vi får et folketingsflertal, der vil en fornuftig undervisningspolitik.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Hvis hr. Poulsaard mener, at det er så forfærdeligt at diskutere med ministeren, kan jeg godt bagefter tilhviske ham en måde, hvorpå han kan undgå det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Så kommer vi til en gruppe spørgsmål stillet af fru Karen Højte Jensen til undervisningsministeren. Undervisningsministeren har ordet. De skal dog besvares ét ad gangen efter forretningsordenen.

Spm. nr. 989

8) Til *undervisningsministeren* af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at hårde hvidevarer-forretninger får mulighed for at uddanne lærlinge?«

Skriftlig begrundelse

Det er absolut nødvendigt, at der inden for en kommende periode etableres et langt større antal uddannelsespladser for unge. En række brancher kan tilbyde de unge lære- og praktikpladser, men er stødt på mange praktiske problemer med godkendelse som uddannelsessted. I stedet for at fremlægge en række perspektivløse og kunstfærdige beskæftigelsesforslag burde regeringen langt hellere finde en løsning for de brancher, der allerede har erklæret sig positive. Det gælder bl. a. hårde hvidevarer-branchen.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Det første spørgsmål går på, om jeg vil tage initiativ til, at hårde hvidevarer-forretninger får mulighed for at uddanne lærlinge. Jeg kan oplyse, at i februar i år henvendte Danmarks Isenkræmmerforening sig til mig, og i henvendelsen ytrede foreningen ønske om, at jeg skulle tage spørgsmålet om anerkendelse af hårde hvidevarer-branchen op. Baggrunden for denne henvendelse var, at det faglige fællesudvalg for butikslærlinge ikke havde godkendt den nævnte uddannelse som lærefag inden for mesterlæren.

Ifølge lærlingelovens § 24 nedsættes der inden for hvert fag og eventuelt inden for en branche et af fagets arbejdsgiveres og arbejdstageres organisation valgt fælles fagligt udvalg bestående af lige mange medlemmer fra arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationerne inden for faget, og i henhold til lovens § 1 er det lærlingerådet, der efter forudgående indhentet erklæring fra vedkommende faglige udvalg træffer den endelige afgørelse om, hvorvidt et fag kan godkendes som lærefag.

I den konkrete sag betyder det, at de implicerede organisationer ikke har kunnet nå til enighed om godkendelse af lærefaget, og på den baggrund har jeg i brev af 2. april i år henvist Danmarks Isenkræmmerforening

[Undervisningsministeren]

til på ny at rejse sagen i det faglige fællesudvalg for butikslærlinge eller eventuelt indbringe den for lærlingerådet. Jeg anser det derfor ikke for hensigtsmæssigt at gå ind i den foreliggende sag, før de organer, som i henhold til den givne lovgivning varetager denne opgave, har afsluttet deres behandling af sagen.

Karen Højte Jensen (KF):

Ministeren nævnede, at det fælles udvalg skulle godkende hårde hvidevarer-forretninger som læresteder. Så vidt jeg har forstået – og det vil jeg gerne bede ministeren bekræfte – har netop Fællesudvalget for Butikslærlinge samstemmigt godkendt, at den nævnte branche opfylder kriterierne for at uddanne unge, og det, man er uenig om, er, om der må blive uddannet lærlinge.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om hun ikke i en tid, hvor der er et kæmpebehov for at finde uddannelsesmuligheder for unge og måske specielt svage elever, skoletrætte elever, mener, det er vigtigt med et flerstrengt uddannelsessystem, og om hun således ikke mener, det er vigtigt, at brancher, som ønsker at stille sig til rådighed som uddannelsessted, også får mulighed for at gøre det, hvad angår lærlinge.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om hun finder det i overensstemmelse med EFG-loven, hvis man blokerer, som jeg fornemmer der her er tale om fra HKs side, for oprettelse af lærlingepladser. Der synes at være megen fantasi fra regeringens side, når det drejer sig om at finde jobmuligheder med mangel på perspektiv, men når man her har et relevant ønske fra en branche, kan man blokere i et udvalg, og jeg vil spørge ministeren, hvad hun vil gøre, for det er ikke mit indtryk, at man vil nå frem til enighed.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Fru Karen Højte Jensen spurgte mig, om jeg ikke fandt, at det var vigtigt med et flerstrengt uddannelsessystem. Hvis fru Karen Højte Jensen med udtrykket »flerstrengt uddannelsessystem« mener, at vi har både mesterlære og EFG, vil jeg kalde det et retorisk spørgsmål, idet fru Karen Højte Jensen næppe er uvidende om min holdning til et tostrengt uddannelsessystem på dette område. Jeg har ved adskillige lejligheder fra den

ne talerstol og i uddannelsesudvalget givet udtryk for, at jeg mener, det er helt unødigt ressourcekrævende. Men hvis der med udtrykket »flerstrengt« menes en bredt varieret vifte af uddannelsesmuligheder, kan jeg klart tilslutte mig det. Det er overordentlig vigtigt, at vi har en bred vifte af uddannelsesmuligheder at tilbyde vore unge mennesker.

Fru Karen Højte Jensen sluttede med at spørge, hvad jeg ville gøre, hvis dette eller hint skete i de organer, som har sagen til behandling for øjeblikket. Jeg ville finde det overordentlig ejendommeligt, om jeg først sender en sag til behandling og derefter udtaler mig om, hvad jeg vil gøre, inden den er færdigbehandlet dér.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg skal da ikke lægge skjul på, at ministerens holdning til mesterlæren er mig ganske bekendt, men jeg vil da godt spørge ministeren, om det dog ikke gør et vist indtryk på hende, at vi står med så mange unge mennesker, som ikke kan få en lære- eller praktikplads. Jeg føler, at ministeren her sætter sin politiske holdning langt over hensynet til de unge.

Jeg vil godt spørge ministeren, om hun ikke mener, det vil skabe bedre forståelse hos især mindre virksomheder, hvis man nu presede på for at finde disse uddannelsessteder og også gav mulighed for uddannelse af lærlinge.

Jeg mener helt klart, at da det konservative folkeparti i 1977 stemte for EFG-loven, var det, fordi der kom ændringsforslag ind, der forudsatte, at man stadig kunne have mesterlære. Jeg føler nu, at dette rokkes der betydeligt ved, og vi er naturligvis meget betænkelige ved, at man ikke står fast på disse ting. Jeg spurgte ministeren, om hun finder det acceptabelt, at HK blokerer for de ting, der er ønsket fra hårde hvidevarer-forretningers side, i fællesudvalget.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Det første spørgsmål lød, om ikke det gjorde indtryk på mig, at der står en lang række unge mennesker, som ikke kan få lære- og praktikpladser. Jo, det gør et meget stort indtryk ikke alene på mig, men på den samlede regering, og derfor har regeringen

[Undervisningsministeren]

også i dette forår indgået en aftale, ikke alene med Kommunernes Landsforening og Amsrådsforeningen, men også med organisationerne på det private arbejdsmarked, om fremskaffelse af 11.000 lære- og praktikpladser i 1981 – det er det, der er behovet – og med sigte på at fremskaffe et lignende antal ekstra pladser i 1982 for at kunne dække behovet.

Det sidste spørgsmål drejede sig om, at jeg skulle kommentere, at fru Karen Højte Jensen har en fornemmelse af, at HK blokerer en sag. Jeg har ikke noget ønske om at udtale mig om den sags behandling, der for øjeblikket pågår i udvalget, og fru Karen Højte Jensens fornemmelser vil jeg afstå fra at udtale mig om.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 990

9) Til *undervisningsministeren* af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at bygge- og håndværksmarkedet kan fungere som uddannelsessted for såvel lærlinge som EFG-elever?«

Skriftlig begrundelse

Det er absolut nødvendigt, at der inden for en kommende periode etableres et langt større antal uddannelsespladser for unge. En række brancher kan tilbyde de unge lære- og praktikpladser, men er stødt på mange praktiske problemer med godkendelse som uddannelsessted. I stedet for at fremlægge en række perspektivløse og kunstfærdige beskæftigelsesforslag burde regeringen langt hellere finde en løsning for de brancher, der allerede har erklæret sig positive. Det gælder bl.a. isenkram- og byggemarkedsbranchen.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Dette spørgsmål er meget parallelt med det forrige, bortset fra at det her drejer sig om byggemarkedet. Isenkræmmerforeningen og Trælasthanterunionen har henvendt sig til mig om spørgsmålet om anerkendelse af byggemarkedsbranchen som uddannelsesberettiget inden for mesterlæren. Det fremgår af henvendelsen, at man ikke har kunnet nå

til enighed om en godkendelse af lærefag i det faglige fællesudvalg for butikslærlinge.

Jeg har redegjort for proceduren i forbindelse med det forrige spørgsmål, og jeg har over for Trælasthanterunionen i lighed med, hvad jeg gjorde over for Danmarks Isenkræmmerforening, svaret, at de anmodes om på ny at rejse sagen i det faglige fællesudvalg eller at indbringe den for lærlingerådet. Jeg mener derfor, at jeg heller ikke i denne sag bør udtale mig, så længe sagen er under behandling.

Karen Højte Jensen (KF):

Det er da korrekt, at det er en sag af meget parallel karakter. Når jeg har rejst disse sager, så er det, fordi det er et meget påtrængende problem at få fremskaffet pladser til de hundredtusinder af unge arbejdsløse, vi har. Det er ganske uacceptabelt. Hvad har vi set fra regeringens side? Vi har set, at man ønsker at løse problemet ved offentligt støttet produktion, og man har været inde på tvangsordninger, som forpligter arbejdsgiverne til at oprette lære- og praktikpladser. Jeg mener nok, man kan sige, at regeringens fantasi i den retning ingen grænser har, specielt når det drejer sig om at fremskaffe job i den offentlige sektor.

Ministeren udtalte på et tidligere spørgsmål, at man havde gjort en indsats for at få aftaler om lære- og praktikpladser. Det er mit klare indtryk, i hvert fald ved at læse de aviser, der kom på et tidspunkt, at der er masser af brancher, der er villige til at tilbyde job, uddannelsespladser . . .

Formanden:

Jeg må sige, det er et ualmindelig stærkt eksempel på et indhold fra medlemmets side, der intet har med det stillede spørgsmål at gøre. Man må prøve enten at stille spørgsmål rigtigt eller i hvert fald at holde sig inden for det spørgsmål, der er stillet.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg beklager. Jeg vil gerne vende tilbage til spørgsmålet og spørge, om ministeren på et tidspunkt har forsøgt at få netop en branche som byggemarkedet ind for at finde uddannelsespladser til de unge. Jeg mener, at man ved at støvsuge, om jeg så må sige, forskellige brancher og virksomheder kunne finde

[Karen Højte Jensen]

adskillige pladser. Jeg vil spørge ministeren, om hun er indstillet på at gå ud og se på, hvilke brancher der er villige til at tilbyde uddannelsesmuligheder.

Formanden:

Jeg vil gerne understrege, at ministeren selvfølgelig kun er forpligtet til at svare på det, der er spurgt om, og ikke det helt generelle foredrag, der blev hæftet på om andre sager.

Nå, ministeren har ikke mere at tilføje.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Og så kommer det tredje spørgsmål fra fru Karen Højte Jensen til undervisningsministeren.

Spm. nr. 991

10) Til *undervisningsministeren* af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Vil ministeren godkende Bankforeningens ønsker vedrørende bankuddannelsens indhold og tilrettelæggelse?«

Skriftlig begrundelse

Bankforeningen har ønsket at tilrettelægge uddannelserne for unge bankfolk således, at den teoretiske uddannelse i højere grad kan indpasses i banklevernes hverdag. Dette forslag er foreløbig blevet afvist. Foreningen ønsker desuden, at studenter skal kunne gå direkte ind på anden dels EFG-uddannelse. En sådan samlæsning vil virke ressourcebesparende. Den vil give mindre bankpladser mulighed for at etablere undervisningshold af rimelig størrelse. Det er uacceptabelt, at relevante ønsker, som arbejdstagere og arbejdsgivere inden for bankerne er enige om, afvises.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

I maj 1980 har bankerhvervet over for erhvervsuddannelsesudvalget for handel og kontor stillet et uddannelsesforslag. Det går ud på, at den 1-årige bankskole, som drives ved bankernes egen foranstaltning for ikke-EFG-elever, erstattes af EFGs andendelsundervisning, hvortil studenter og HFere så

skal have adgang, selv om de ikke opfylder EFG-lovens bestemmelser med hensyn til gennemgang af basisuddannelse og indgåelse af uddannelsesaftaler, inden andendelsuddannelsen påbegyndes. Andendelsuddannelsen er herudover foreslået tilrettelagt som endagskurser.

Efter indstilling fra erhvervsuddannelsesudvalget for handel og kontor samt fra erhvervsuddannelsesrådet har direktoratet for erhvervsuddannelserne fastsat regler for adgangen til andendelsuddannelserne for personer, der ikke opfylder de betingelser, jeg nævnte før. Efter disse regler kan studenter og HFere få adgang til at indgå uddannelsesaftaler, når de enten har bestået den 1-årige højere handelseksamen eller har bestået handelskolernes statskontrollerede enkeltfagsprøver i visse fag. Formålet hermed er selvfølgelig at sikre, at studenterne og HFerne er i besiddelse af et vist mål af retningsfaglig viden. Jeg kan tilføje, at bankerne i stigende omfang ansætter elever med studentereksamen eller HF-eksamen.

I februar henvendte Bankforeningen sig og bad mig foranledige behandlingen af uddannelsesforslaget fremskyndet. Det havde forud herfor vist sig, at erhvervsuddannelsesudvalget var delt i sin opfattelse af forslaget, og jeg bad derfor erhvervsuddannelsesrådet om en udtalelse. Rådet har fastholdt de førnævnte regler om adgangen til andendelsuddannelserne inden for handels- og kontorområdet. Med hensyn til de øvrige elementer i bankerhvervets forslag er der både i erhvervsuddannelsesudvalget og i erhvervsuddannelsesrådet en delt opfattelse.

Jeg har efter en meget nøje gennemgang af de rådgivende organers udtalelser i et brev af 7. maj, altså i sidste uge, meddelt Bankforeningen, at jeg ikke kan godkende forslaget, og jeg har i dette brev detaljeret begrundet hvorfor.

Jeg skal naturligvis ikke blande mig i bankuddannelsernes indhold og tilrettelæggelse, så længe de gennemføres i bankernes egen regie. Men hvis bankuddannelsen skal gennemføres efter EFG-loven, så må jeg fastholde, at denne uddannelse indretter sig efter de principper, der er fastsat i EFG-loven.

Karen Højte Jensen (KF):

[Karen Højte Jensen]

Jeg vil gerne spørge ministeren, om jeg skal opfatte ministerens svar på den måde, at hun foretrækker, at bankerne undlader at udanne EFG-elever.

Jeg finder, at ministerens afslag, som jeg gerne vil tilføje er kommet efter, at jeg havde rejst spørgsmålet, er skuffende og ubegribeligt. Jeg vil gerne spørge ministeren, om hun ikke er enig i, at de danske banker giver deres elever en helt fremragende uddannelse, der giver et solidt grundlag for livsstillinger i det private erhvervsliv. Jeg forstår ikke, at ministeren finder, at der ikke kan være fleksibilitet inden for et område, og henholder sig til EFG-loven. Vi er igen inde på et område, hvor jeg finder, at fleksibilitet er meget væsentlig og fantasi lige så væsentlig.

Jeg begriber ikke, at man vil blokere f. eks. den undervisningsform, bankerne har ønsket, nemlig endagsundervisning på 6 timer. Jeg vil spørge ministeren, om hun ikke kunne forestille sig, at denne vekslen mellem teori og praksis ville give bankeleverne en grundig mulighed for at omsætte teoretisk uddannelse i deres praktiske arbejde.

Jeg har forstået, at ministeren har afvist ønsket bl. a. på grund af fagpolitiske problemer. Jeg vil derfor spørge ministeren, om hun vil uddybe disse fagpolitiske problemer.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg bliver spurgt, om jeg ikke mener, at bankerne giver deres elever en god uddannelse. Jeg kan kun sige, at jeg ingen grund har til at antage, at det ikke skulle være en ganske udmærket uddannelse, de får. Jeg tror også, at jeg i mit første svar gav udtryk for, at så længe det foregår i bankernes egen regie, så skal jeg ikke blande mig i det. Men her drejer det sig altså om, at bankerne ønsker, at det skal foregå under EFG-systemet. Selv om fru Karen Højte Jensen giver udtryk for, at hun ikke forstår, at jeg henholder mig til loven, vil jeg sige, at det er, jeg havde nær sagt min forbistrede pligt som minister at henholde mig til den lovgivning, folketinget har vedtaget, og jeg finder det egentlig pudsig at blive bebrejdet, at jeg gør det.

Det forslag, der ligger her, går på tværs på en lang række punkter i EFG-systemet. Det gælder altså endagskurserne, det gælder – hvad man ikke har lagt skjult på fra Bankforeningens side – at man ønsker en mindre

islæt af det, man kalder almen undervisning, som jo er en del af EFG-undervisningen, og det gælder på en række andre punkter. Jeg har altså fundet efter en nøje vurdering, at det ikke kan foregå under EFG-systemet efter den model, som bankerne har lagt frem. Men selvfølgelig kan bankerne, som de har gjort hidtil, få rekvireret undervisning ved vore skoler.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg forstår godt ministerens betænkeligheder omkring EFG-loven i forhold til dette, men jeg ser også, at der er nye tanker i det, der er foreslået af Bankforeningen, og det kunne måske give ministeren mulighed for at tage tingene op til fornyet overvejelse og stille nogle ændringsforslag. Jeg mener i øvrigt ikke – det vil selvfølgelig altid være et fortolkningsspørgsmål – at der er så bindende ting i EFG-loven, at dette ikke kan komme ind.

Jeg spurgte ministeren, om hun ville uddybe, hvad der lå i »problemer af fagpolitisk karakter«. Desværre svarede ministeren ikke på dette. Jeg finder, det er betænkeligt, hvis det er den slags ting, der er afgørende.

Jeg vil godt spørge ministeren, om hun ikke finder, at der nu er lagt så mange hindringer i vejen for bankerne, at de foretrækker at udelukke EFG-eleverne, og spørge, om ministeren ikke ville finde det meget betænkeligt.

Bankforeningen har i forbindelse med dette forslag ønsket et fagligt udvalg. Det har man også afvist, hvad jeg heller ikke kan se begrundelsen for. Det er muligt, at ministeren har den.

Jeg synes, det er meget betænkeligt, at man her står med nogle forslag fra Bankforeningen, hvor både arbejdstagere og arbejdsgivere er indforståede med indholdet. Jeg føler, at man sætter nogle helt irrelevante ting over det saglige i hensynet til de unge.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg bliver spurgt, om jeg ikke tror, at Bankforeningen vil foretrække at opgive EFG. Det må nok være rimeligere at spørge Bankforeningen om det end mig. Jeg kan sige, at jeg ser gerne, endda meget gerne, at Bankforeningen fortsætter med de uddannelser inden for EFG-systemet. Jeg vil dog gøre

[Undervisningsministeren]

opmærksom på, at hvis man ser på tilgangen i de senere år, ser man, at Bankforeningens procent af EFG-elever har været faldende. Det er, inden de her sager er opstået, så der er nok også andre ting, der gør sig gældende i denne forbindelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 998

11) Til *undervisningsministeren* af:

Steen Folke (VS):

»Vil ministeren – i fravær af en mere principiel holdning – overveje at sørge for at få uopsætteligt arbejde i Danmark eller en diplomatisk influenza på det tidspunkt, hvor det kommende EF-rådsmøde for undervisningsministre skal afholdes?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge nyhedsagenturet Europe den 30. april 1981 har Danmark nu frafaldet sine indvendinger mod afholdelse af et EF-rådsmøde for undervisningsministre i juni måned. Hvis undervisningsminister Dorte Bennedsen faktisk deltager i det planlagte møde, så er der tale om endnu et lille skridt i retning af at acceptere, at uddannelsesspørgsmål – selv om de klart ligger uden for Romtraktatens område – kan behandles på EF-rådsmøder.

Regeringens oprindelige holdning var at nægte deltagelse i sådanne møder. I 1980 skete der et skred i denne holdning, idet Danmark deltog i et sådant rådsmøde, men lod sig repræsentere ved en embedsmand, hvilket vakte såvel EFs som de hjemlige borgerlige partiers mishag. Undervisningsministeren forklarede ved den lejlighed, at der intet principielt var i hendes udebliven, og at det kun skyldtes uopsætteligt arbejde i Danmark.

På den baggrund vil det nok være for meget at håbe på en mere principielt begrundet udebliven denne gang, men en lignende begrundelse som sidste år eller en diplomatisk influenza vil da være bedre end ingenting.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg kan oplyse hr. Steen Folke om, at mit helbred er aldeles fortrinligt. Som bekendt er det svært at spå, jo da ikke mindst om frem-

tiden, så hvilke akutte arbejdsopgaver der vil påhvile mig i sidste halvdel af juni måned, kan jeg vanskeligt i dag udtale mig med sikkerhed om. Men jeg kan da oplyse, at jeg efter at have konsulteret min mødekalender på ny ikke har fundet noget, der forhindrer mig – for nærværende i hvert fald – i at deltage i det kommende møde i juni måned.

Som jeg gentagne gange har givet udtryk for, er der i den danske regering ikke principiel modstand imod et samarbejde på uddannelsesområdet mellem EFs 10 medlemslande som suveræne stater. Men som tidligere tilkendegivet er det regeringens opfattelse og holdning, at Rådet ikke kan medvirke til egentlige beslutninger på området, som ligger uden for Romtraktaten.

Da der ikke på det planlagte møde i juni skal træffes nogen beslutninger, hvori Rådet agtes inddraget, kan jeg ikke se, at der fra dansk side er noget til hinder for, at et sådant møde afholdes.

Steen Folke (VS):

Ja, det er jo nok et lidt utraditionelt udformet spørgsmål. Jeg havde vel ikke ligefrem ventet, at ministeren havde svaret, at hun nok skulle sørge for at få en diplomatisk influenza – det havde nok vakt en vis opsigt i EF – men der er jo altså endnu lidt tid at løbe på, og det vil vise sig til den tid, hvordan ministerens helbred er, eller hvilke arbejdsopgaver der melder sig, inden mødet afholdes.

Når jeg har stillet spørgsmålet, så er det selvfølgelig, fordi jeg først og fremmest ønsker en mere principiel holdning til hele spørgsmålet om et uddannelsesmæssigt samarbejde mellem EF-landene i og uden for EF-regie. Jeg mener nok, at denne skelnen mellem, hvornår man har kasketten på, der betyder, at nu sidder man i rådsmøde, og hvornår man tager kasketten af og siger, at nu har det slet ikke noget med EF at gøre, nu er det bare de suveræne undervisningsministre, der sidder her, i nogle situationer er en noget hårfin skelnen.

EF har manøvreret på alle mulige måder for at få udstrakt EFs reelle arbejde til også at dække undervisningsområdet, og de skiftende danske undervisningsministre har strittet noget imod, hvad jeg synes er udmærket, fordi det klart ligger uden for Romtraktaten.

[Steen Folke]

Men der er et skred undervejs, synes jeg, og det skred startede, da man lod sig repræsentere, ganske vist ved en ambassadør, sidste år ved et undervisningsministermøde. Jeg mener alligevel, at det vil blive betragtet som endnu et skred, hvis ministeren møder op til dette møde.

Nu er jeg ikke helt stiv i det, men er det ikke sådan, at det vil være første gang, undervisningsministeren deltager, i hvert fald hvis der har været socialdemokratiske undervisningsministre inden for regeringerne? Det vil jeg gerne have at vide.

Det er klart, at det er blevet noteret som en stritten-imod. Jeg synes, det er vigtigt, at ministeren fortsat ikke lader sig repræsentere.

Jeg vil gerne høre: hvad er det egentlig, der er på dagsordenen for mødet? Men det er klart, at EF også dér manøvrerer for ligesom at kunne legitimere, at det har et eller andet at gøre med de sager, EF i øvrigt behandler.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Til spørgsmålet om, hvorvidt det er første gang, kan jeg oplyse, at det ikke er første gang; danske undervisningsministre har tidligere deltaget i møder.

Med hensyn til dagsordenen beklager jeg, at jeg ikke har den ved hånden, men jeg vil da være villig til ved anden lejlighed at orientere hr. Steen Folke om, hvad der er på dagsordenen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 981

12) Til *socialministeren* af:

Poulsgaard (FP):

Er ministeren enig i børnekommissionens betænkning, der konkluderer, at børn har det skidt i Danmark, hvorfor der bl.a. skal indføres 6 timers arbejdsdag samt barselorlov til mænd?»

Skriftlig begrundelse

Et af disse råd, som jo efter ministerens eget udsagn er de egentlige magtcentre i Danmark, nemlig børnekommissionen, har skrevet meget alarmerende, at børn har det så skidt i Danmark. Derfor foreslår kommis-

sionen, at arbejdstiden skal nedsættes, og at der skal indføres barselorlov for mænd. Da dette udvalg jo er nedsat af ministeriet, kunne det være nok så interessant at høre, om ministeren deler disse synspunkter, idet det hurtigt kan løbe op i milliardklassen at gennemføre forslagene.

Med den nuværende økonomiske situation finder ministeren sikkert – ligesom spørgeren – at det er spild af tid, at udvalget sidder og snakker om et sådant utopia.

Poulsgaard (FP):

Den 6. maj stod der med store overskrifter på forsiden af Aktuelt: »Børn har det skidt i Danmark«. Stor blev min rædsel. Jeg synes da, at jeg kender en masse børn her i landet og i alle samfundslag både i København og i Vestjylland og på Sydfalster, hvor de nu bor, og jeg begyndte at studere på det, og der var ingen af de børn, jeg kendte, der har det så særlig skidt.

Men så kom jeg til at læse den artikel. Det var en artikel skrevet på baggrund af den betænkning, børnekommissionen har barslet med, og det er en af de kommissioner, der er magtcentre i dette land. Det er jo det, ministeren har udtalt gang på gang. Det er dér, de egentlige magtcentre er.

Og hvad ser jeg så, når jeg læser den artikel? Ja, selvfølgelig ikke, at børn har det skidt, for de har det, som børn altid har haft det, og det er nok blevet lidt bedre efterhånden, og det er dejligt, at vi har fået råd til det. Men det bliver vi ikke ved med at få råd til, hvis vi følger den børnekommissionsbetænkning, for så bliver det et land i armod og elendighed igen.

Hvad er det, man vil? Jo, man vil til at indføre barselorlov til mænd. Jeg troede, at det spøgelse var begravet for tid og evighed, men det dukker op igen, og man siger, at 6 timers arbejdsdag er maksimum. Der er ikke én familie i dette land, der har små børn, der kan klare at arbejde mere end 6 timer i døgnnet. De kan maksimum klare 6 timer. Så ser jeg igen på min familie, min vennekreds, og deres børn har det dejligt. Forældrene har arbejde både 10, 14 og 16 timer, og børnene har ikke lidt den mindste nød. Det er altså det rene volapyk.

Nu beder jeg om at få et klart og endeligt svar på, om ministeren vil foranledige, at

[Poulsgaard]

den børnekommission bliver fyret aldeles omgående, og at betænkningen bliver arkiveret lodret i en papirkurv, hvor den hører hjemme.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Det glæder mig selvfølgelig, at hr. Poulsgaard læser Aktuelt så flittigt, at han har set, hvad der stod den 6. maj.

Vi har faktisk bestemt os til, at også hr. Poulsgaard får mulighed for at læse betænkningen lidt mere grundigt, end jeg kunne høre at hr. Poulsgaard indtil nu havde haft tid til. Derfor har regeringen besluttet og allerede meddelt folketinget, at der vil blive en debat om børnekommissionens betænkning i næste folketingssamling.

Selv om jeg godt kunne være fristet til at sige meget til de ting, hr. Poulsgaard her har været inde på, vil jeg helt afstå fra det.

Jeg vil i øvrigt gerne orientere hr. Poulsgaard om, at børnekommissionen ikke er blevet fyret, men er fratrukket, eftersom den har fuldført sit arbejde.

Poulsgaard (FP):

Ja, der var ikke meget at takke for. Det havde jeg nu heller ikke ventet.

Jeg hører fra tid til anden herinde nogle snakke om, at folketingets tid bliver spildt. Jeg har også bemærket mig i aviserne, at ministeren ville give folketinget en redegørelse på basis af den børnekommissionsbetænkning, og så skulle vi til at diskutere det. Det er simpelt hen at spille folketingets tid. Derfor havde ministeren haft al anledning til her i dag at tage afstand fra det, der stod i avisen, og sige, at det var en vildand eller en ting, der var sluppet ud, som ikke skulle være sluppet ud. Hvad i himlens navn skal vi diskutere den betænkning for? Vi skal jo ikke diskutere volapyk herinde.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Uden at kunne folketingets forretningsorden helt så grundigt, som jeg går ud fra at folketingets formand kan den, vil jeg dog alligevel mene, at det er sådan, at et parti kan afstå fra at deltage i en debat. Jeg forstår dermed hr. Poulsgaards indlæg sådan, at fremskridtspartiet ikke ønsker at deltage i debatten, når vi skal behandle børnekommissionens betænkning, og det er selvfølgelig fremskridtspartiets afgørelse.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Formanden:

På dette punkt var ministerens forståelse af forretningsordenen helt korrekt.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål, stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Arentoft: spm. nr. 917

Mølgaard: spm. nr. 922

Svend Erik Hovmand: spm. nr. 925

Bernhard Baunsgaard: spm. nr. 933

Margrete Auken: spm. nr. 936 og 955

Nymann: spm. nr. 937

Annelise Gotfredsen: spm. nr. 939

Voigt: spm. nr. 941

Askjær Jørgensen: spm. nr. 943, 944 og 945

Ingerlise Koefoed: spm. nr. 951

Waldorff: spm. nr. 953

Pilgaard Andersen: spm. nr. 954

Spm. nr. 917

Til *ministeren for offentlige arbejder* (15/4 81) af:

Arentoft (FP):

»Vil ministeren tage skridt til midlertidigt at lade indenrigsflyvningen flytte til henholdsvis Københavns lufthavn Roskilde og Værløse flyvepladser, når flyvelederne i Kastrup Lufthavn saboterer færdslen på lufthavnen, idet disse to flyvepladser har bane- og flyvekapacitet til at klare en del af eller hele indenrigstrafikken, og i benægtende fald hvorfor ikke?«

Begrundelse

Det er nærmest skandaløst, at ganske få flyveledere gang på gang kan sætte trafikken på Kastrup lufthavn i stå med store tab for flyselskaber, passagerer m.v. til følge. Dansk erhvervsliv og økonomi er i forvejen hårdt

[Arentoft]

ramt, og det er derfor helt uacceptabelt, at der foruden disse alvorlige gener også kan opstå risiko for, at Kastrup lufthavns status i den globale flyvning kan blive stærkt forringet, ja, måske så alvorligt, at de vedtagne udvidelser og ombygninger i Kastrup lufthavn, hvortil der skal anvendes 4-5 milliarder kroner, kan blive endnu en meget kostbar og dyr fejlinvestering.

Besvarelse (7/5 81):

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

I anledning af spørgsmålet har luftfartsdirektoratet over for mig oplyst, at flyvekontrollmæssige forhold i dagens situation reelt udelukker en overflytning af indenrigstrafik til Københavns lufthavn, Roskilde eller Flyvestation Værløse. Dels ville en overflytning forudsætte etablering og overvågning af nye ind- og udflyvningslysveje og -mønstre. Herudover ville områdekontrolcentret i Kastrup, der dækker også de to nævnte lufthavne, blive belastet i sådant omfang, at fordelene ved en overflytning vil være forsvundet. Dels måtte antallet af flyveledere på Roskilde forøges, hvilket ikke for tiden er muligt.

Spm. nr. 922

Til *ministeren for offentlige arbejder (23/4 81)* af:

Mølgaard (DR):

»Kan ministeren bekræfte, at DSBs overgang til el vil kunne forrente sig med 18 pct. p.a. som anført i en artikel i Ingeniøren den 13. marts d.å. – og hvad er forrentningen på andre større investeringsområder inden for trafikken?«

Begrundelse

Den nævnte forrentning forekommer umiddelbart at være så gunstig, at dette anlægsarbejde burde gå forud for andre store investeringer med ringere forrentning, hvorfor ministerens vurdering heraf udbedes.

Besvarelse (5/5 81):

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Indledningsvis skal jeg understrege, at det er vanskeligt nøjagtigt at opgøre forrentnin-

gen af så omfattende projekter som DSBs planlagte elektrificering af hovedstrækningerne. Ved en sådan opgørelse indgår dels en række skøn over, hvad man ville have gjort, såfremt den pågældende investering ikke blev gennemført, dels er der vanskeligheder forbundet med at foretage en nøjagtig opgørelse af den pågældende investerings følger-virkninger.

Jeg skal dernæst gerne bekræfte, at man ud fra skøn, der i dag må vurderes som rimelige, kan opgøre elektrificeringsprojektets samfundsøkonomiske forrentning til ca. 18 pct. p.a.

I forbindelse med udarbejdelsen af planredegørelsen »De offentlige investeringer 1978-1990« blev elektrificeringens driftsøkonomiske forrentning beregnet til 4 pct. ved en trafikmængde som i 1974.

En rentabilitetsberegning, hvor der desuden tages hensyn til trafikanternes tidsbesparelse, giver med samme trafikmængde en forrentning på 9 pct. p.a.

Siden disse beregninger blev gennemført, er der sket en for elektrificeringsprojektet fordelagtig forskydning i priserne på henholdsvis gasolie og elektricitet. Endvidere er passagermængderne væsentlig større. Det er på denne baggrund, at elektrificeringsprojektets forrentning kan opgøres til ca. 18 pct. p.a., når der desuden tages hensyn til opnåelige tidsbesparelser.

En direkte sammenligning af elektrificeringsprojektets rentabilitet med andre trafikinvesteringers rentabilitet vil kræve stillingtagen til en række forhold som f.eks. den økonomiske værdi, man bør tillægge sparede menneskeliv, sparede ulykker, sparet tid, formindskelse af støjgener m.v.

En sådan direkte sammenligning mellem investeringer inden for så forskellige områder som f.eks. passagertrafik med bane og vejområdet kan således ikke foretages entydigt. Jeg kan dog anføre, at man med de opgørelsesmetoder, der anvendes inden for vejområdet, kan fremvise investeringer til f.eks. særligt uheldsbekæmpende foranstaltninger, hvis samfundsmæssige forrentning er væsentlig større end 18 pct. p.a.

Spm. nr. 925

Til *arbejdsministeren (23/4 81)* af:

Svend Erik Hovmand (V):

[Svend Erik Hovmand]

»I hvor mange tilfælde har der været tale om, at fagforbund har forlangt medlemskab af forbundet som forudsætning for optagelse i arbejdsløhedskassen – og hvilke sanktioner har det medført?«

Begrundelse

Af ministerens svar på spørgsmål nr. 806 fremgår, at ministeren og arbejdsdirektoratet er bekendt med eksempler på, at arbejdsløhedsloven er overtrådt af fagforbund, der har stillet medlemskab af forbundet som forudsætning for optagelse i arbejdsløhedskassen.

På denne baggrund ønskes en opgørelse over, hvor mange personer der er tale om, fordelt på forbund og lokalafdelinger.

Besvarelse (7/5 81):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Som det klart fremgik af min besvarelse af spørgsmål 806, er det min opfattelse, at der kun er tale om enkeltstående eksempler af et begrænset omfang på, at der er stillet krav om medlemskab af forbundet som betingelse for optagelse i arbejdsløhedskassen.

Arbejdsministeriet har gennem årene kun modtaget ganske få henvendelser om dette spørgsmål.

På denne baggrund har man ikke anset det for påkrævet at indføre specielle sanktioner på dette område. I de tilfælde, hvor der er opstået en sag, er der sket en påtale af misforståelsen, som er krævet rettet omgående. Dette er foranlediget enten af arbejdsdirektoratet eller – i de sager, som er rejst over for mig – af mig selv personligt.

Arbejdsdirektoratet har i øvrigt oplyst, at det ikke er i besiddelse af en opgørelse over tilfælde, hvor der fejlagtigt er blevet forlangt medlemskab af forbundet som forudsætning for optagelse i arbejdsløhedskassen, fordelt på forbund og lokalafdelinger, og jeg finder ikke, at der – under hensyntagen til omfanget af arbejdsdirektoratets presserende arbejdsopgaver – er tilstrækkeligt grundlag for at anmode arbejdsdirektoratet om at foretage en sådan opgørelse.

Spm. nr. 933

Til *arbejdsministeren* (24/4 81) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Har arbejdsdirektoratet tilendebragt sine overvejelser angående eventuel karantæne i forbindelse med afskedigelse eller ikke-ansettelse som følge af eksklusivaftaler?«

Begrundelse

Til spørgsmål nr. 522 stillet af hr. Voigt meddeler ministeren i sit svar, at arbejdsdirektoratet ikke på daværende tidspunkt kunne foretage den endelige vurdering af en sag, hvor en arbejdsløhedsforsikret er afskediget, fordi vedkommende ikke ønskede medlemskab af den faglige organisation, der havde eksklusivaftale med arbejdsstedet.

Svaret blev afgivet i februar måned i år, så forhåbentlig er overvejelserne nu tilendebragt. I svaret bedes præciseret situationen, når en arbejdssøgende ikke kan påtage sig anvist arbejde, fordi der er eksklusivaftale og den arbejdssøgende ikke ønsker at være medlem af en faglig organisation.

Besvarelse (7/5 81):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Den sag, der henvises til i begrundelsen for spørgsmålet, var baggrund for spørgsmål 522 af hr. Voigt, som jeg besvarede den 4. februar 1981. Den situation, der blev taget stilling til, var, at en ansat blev afskediget, fordi virksomheden indgik en eksklusivaftale med et forbund, som den ansatte ikke ville melde sig ind i. Jeg svarede, at et sådant forhold normalt ikke kan medføre karantæne og deraf følgende indflydelse på dagpenge retten.

Den konkrete sag, som hr. Voigt henviste til, er efter oplysninger fra arbejdsdirektoratet umiddelbart foran sin afslutning.

I begrundelsen for hr. Bernhard Baunsgaards spørgsmål ønskes svar på, om der kan idømmes karantæne efter arbejdsløhedslovens § 63 til et medlem, der forhindres i at overtage arbejdet på grund af, at arbejdsgiveren har en eksklusivaftale med et fagforbund, som den ledige ikke ønsker at være medlem af.

Hertil kan jeg oplyse, at det er arbejdsdirektoratets og arbejdsministeriets opfattelse, at denne situation må behandles på ganske samme måde som Voigt-situationen, således at der normalt ikke på dette grundlag kan

[Arbejdsministeren]

ske indgreb i dagpengereetten efter arbejdsløshedslovens § 63.

Spm. nr. 936

Til *miljøministeren* (24/4 81) af:

Margrete Auken (SF):

»Refererer udtrykket »Byvækstområde 3« i departementets skrivelse af 4. februar 1976 til hovedstadsrådet til en definition, som afviger fra den definition af »Byvækstområde 3«, der fremgår af egnsplanrådets strukturplan 1972 for hovedstadsregionen side 56–57, hvor »Byvækstområde 3«... omfatter den ubebyggede del af Amager nord for hovedstrukturen?«

Besvarelse (4/5 81):

Miljøministeren (Erik Holst):

Planstyrelsen har udarbejdet vedlagte notat om spørgsmålet. Jeg kan henvise til dette notat samt til min besvarelse af spørgsmål nr. 810 den 26. marts 1981.

PLANSTYRELSEN

Bilag

8. kontor

Den 4. maj 1981

Notat vedrørende spørgsmål nr. 936, stillet til miljøministeren af folketingsmedlem Margrete Auken.

Med baggrund i Hovedstadsrådets fremsendte forslag af 23. september 1975 til »Regionplan 1973 for hovedstadsregionen, hovedstruktur og byvækst« blev der ført en række forhandlinger mellem miljøministeriet og Hovedstadsrådet med henblik på en fastlæggelse af grundlaget for det videre regionplanarbejde.

Forhandlingerne resulterede i en række aftaler, der fremgår af miljøministeriets skrivelse af 4. februar 1976.

Af denne skrivelse fremgik bl. a., at miljøministeriet kunne godkende, at forslaget til regionplan 1973 med en række bemærkninger dannede grundlag for det videre regionplanarbejde. Af bemærkningerne fremgik, at der var opnået enighed mellem miljøministeriet og Hovedstadsrådet om, at byvækstområde 3, Vestamager, ikke skulle inddrages i tidsfølgten.

I ovennævnte forslag til regionplan 1973 er der side 23 nederst henvist til Strukturplan

1972, der nærmere beskriver udstrækningen af byvækstområde 3 (Vestamager).

Byvækstområde 3 fastslås her som værende identisk med det område, som er omfattet af forslaget til dispositionsplan for Vestamager fra maj 1972, ifølge hvilket der kunne placeres 25.000 boliger med dertil hørende boligorienterede funktioner, ligesom der forudsattes indplaceret forskellige regionale servicefunktioner.

I skrivelsen af 4. februar 1976, hvormed regionplan 1973 godkendtes som grundlag for det videre regionplanarbejde, er der ikke fra miljøministeriet fremkommet bemærkninger, der gik imod denne afgrænsning.

Ved godkendelsen af »Regionplanens 1. etape 1977–1992« for hovedstadsregionen den 2. marts 1979 blev der ikke åbnet mulighed for bebyggelse af byvækstområde 3, Vestamager, idet der i godkendelsesskrivelsen henvises til de tidligere mellem Hovedstadsrådet og miljøministeriet indgåede aftaler.

Spm. nr. 937

Til *miljøministeren* (24/4 81) af:

Nymann (FP):

»Ministeren bedes oplyse, om staten driver sine landbrugs- og skovejendomme således, at de ville kunne betale ejendomsskat og formueskat af fortjenesten, således som man gør det i det private erhvervsliv.«

Begrundelse

Da staten af sine ejendomme ikke betaler renter og afdrag, burde det være en selvfølge, at statens landbrugs- og skovejendomme gav et pænt overskud, der i hvert fald ville være af en sådan størrelsesorden, at der kunne betales de skatter, der er pålagt private.

Besvarelse (6/5 81):

Miljøministeren (Erik Holst):

Skovstyrelsen har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»For så vidt angår driften af de under statsskovvæsenet henlagte landbrugs- og skovarealer skal skovstyrelsen oplyse, at der betales ejendomsskatter af arealerne efter de regler, som også gælder for det private erhvervsliv.

[Miljøministeren]

Det kan endvidere oplyses, at statskovvæsenet ikke vil komme til at betale formueskat af en eventuel fortjeneste, men at statskovvæsenet betaler skat til kommunerne efter reglerne i § 8 i lovbekendtgørelse nr. 548 af 7/11 1974 om kommunal indkomstskat.

Under henvisning til begrundelsen for det stillede spørgsmål kan det tilføjes, at statskovvæsenet som statsvirksomhed svarer renter og forrentning af egne aktiver til finansministeriet.«

Jeg kan i øvrigt tilføje, at jeg i den nærmeste fremtid vil forelægge finansudvalget en driftsøkonomisk redegørelse vedrørende statskovvæsenets virksomhed.

Spm. nr. 939

Til *energiministeren* (27/4 81) af:

Annelise Gotfredsen (KF):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke konkrete muligheder der vil være for at sikre borgerne på Sjælland, der ifølge varmeplanen skal have gasopvarmning, tilstrækkelig varme, hvis der sker brud eller anden beskadigelse på rørledningsinstallationer over Store Bælt?«

Begrundelse

Af et svar til folketingets energiudvalg den 21. april fremgår, at D.O.N.G. ikke har påtænkt at sikre borgerne opvarmningsmuligheder fra transmissionsledningen, samtidig med at gasforsyningen iflg. planerne bliver aktuel på Sjælland.

Det drejer sig om flere hundrede tusinde forbrugere, der f. eks. i hårde kuldeperioder i længere tid risikerer at stå uden opvarmning. Det er helt urimeligt over for både kommuner og borgere, der i den nærmest kommende tid skal tage stilling til den fremtidige varmforsyning, at et så væsentligt spørgsmål er ubesvaret.

Besvarelse (7/5 81):

Energiministeren (Poul Nielson):

Jeg har forelagt det stillede spørgsmål for bestyrelsesformanden i Dansk Olie & Naturgas A/S (D.O.N.G. A/S), der i den anledning har oplyst følgende:

»D.O.N.G. A/S har tre muligheder for at forøge forsyningssikkerheden for naturgasforbrugere på Sjælland under overvejelse:

1. Den første mulighed er som tidligere nævnt at anlægge et naturgaslager i undergrunden ved Stenlille med et lagervolumen svarende til Sjællands forbrug i op til én måned om vinteren. Det er endnu usikkert, om undergrundsforholdene ved Stenlille egner sig til etablering af et sådant lager. Først yderligere undersøgelser, der for tiden er i gang, vil kunne afgøre dette.

2. For det andet undersøges som tidligere nævnt mulighederne for anlæg af et LNG-lager (fordrabet naturgas-tank) enten ved Stignæs, Asnæs, Gjorslev eller Bøgebjerg, svarende til nogle få dages forsyning af Sjælland. Et sådant lager vil være tilstrækkeligt til at klare næsten alle driftsforstyrrelser, som kan tænkes at opstå i forbindelse med naturgas-transmissionen på Sjælland.

3. Siden projektets udarbejdelse har det været klart, at krydsningen af Bælterne, herunder især Store Bælt, vil være transmissionsnettets mest udsatte punkt. Problemet her er ikke så meget risikoen for et ledningsbrud, der må betegnes som nærmest usandsynligt med den planlagte linieføring, fordi det forudsætter sammentræf af en række begivenheder, der hver for sig må betegnes som meget lidt sandsynlige. Problemet er i højere grad, at det kan tage henved en måned at få skaden repareret, hvis et ledningsbrud i fyringssæsonen mod al forventning skulle indtræffe.

I »Indstilling til folketinget om indførelse af naturgas i Danmark« blev i sin tid følgende udtalt om det omhandlede problem:

»Krydsningerne af Bælterne medfører en vis, men meget begrænset risiko for driftsforstyrrelser, fordi ledningen såvel i Lille Bælt som i Store Bælt ligger nær sejlruter. I planerne er der regnet med, at ledningen på de udsatte strækninger gennem myndighedernes krav til nedgravningsdybde vil være tilstrækkeligt beskyttet mod skibsankre.

Den tekniske forsyningssikkerhed kan imidlertid, såfremt detailundersøgelser viser et rimeligt behov herfor, forbedres ved etablering af en dobbeltledning ved bæltkrydsningerne. Investeringsoverslaget indeholder en reserve, som blandt andet vil kunne anvendes til dette formål.«

[Energiministeren]

Det er D.O.N.G. A/S' opfattelse, at investering i en ekstra krydsning over Store Bælt, der anslås at ville koste ca. 200 mill. kr. ikke med rimelighed kan begrundes i sikkerhedssynet. D.O.N.G. A/S har derfor i februar måned udbudt Storebæltskrydsningen i licitation med kun én ledning. Forsyningssikkerhedsspørgsmålet er imidlertid fortsat til overvejelse i energistyrelsen, som formentlig vil træffe afgørelse i sagen i løbet af et par måneder. Skulle der her blive stillet krav om en yderligere krydsning, vil licitationsbetingelserne på grundlag af det foreliggende projektmateriale hurtigt kunne suppleres i overensstemmelse hermed.«

Jeg skal i tilslutning hertil bemærke, at der forud for principgodkendelsen af hele naturgasprojektet, omfattende både anlæggene i Nordsøen og på landområdet, blev foretaget en overordnet analyse af forsyningssikkerheden for det samlede projekt. Resultaterne heraf blev knyttet til godkendelsen i form af vilkår og forbehold for den videre projektering af naturgassystemet.

På baggrund af nævnte foreløbige vurderinger af forsyningssikkerheden udbad energistyrelsen sig en videregående analyse af risikoforholdene ved gasledningernes krydsning af Bælterne samt forslag til afhjælpende foranstaltninger ved ledningsbrud.

Energistyrelsen vurderer for nærværende de opstillede alternativer i lyset af de generelle krav til forsyningssikkerheden for hele naturgasprojektet. Den endelige godkendelse af D.O.N.G. A/S' transmissionsnet vil først blive meddelt, når energistyrelsen har konkluderet, at forsyningssikkerheden er tilfredsstillende for det samlede naturgasnet.

Spm. nr. 941

Til justitsministeren (28/4 81) af:

Voigt (FP):

»Hvordan går det med at efterleve den dagsorden, et stort flertal vedtog i folketinget for snart et halvt år siden vedrørende problemerne med narkotika i vore fængsler?«

Begrundelse

Forsiden af Jyllands-Posten den 28. april 1981 omtaler, at en indsat er død på grund af indsmuglet heroin. Det fremgår også af

artiklen, at der er bestræbelser i gang for at mindske stoffer i fængslerne.

Men nu går det ikke længere med gode intentioner og bestræbelser. Nu må og skal ministeren anvende de nødvendige midler for at få fængslerne ryddet for stoffer. Ministeren har jo parlamentarisk dækning for brug af de nødvendige midler. Og endelig er det en alvorlig sag for en minister ikke at efterkomme et påbud fra folketinget.

Hvad med at komme i gang, så vi undgår en ny forespørgsel til ministeren – en forespørgsel, der kan blive nødvendig, hvis det markante folketingsflertal fra 6. november 1980 føler sig bedraget af ministeren.

Besvarelse (7/5 81):

Justitsministeren (Ole Espersen):

Der har igennem længere tid været dybtgående overvejelser i justitsministeriet om en styrkelse af retsvæsenets indsats over for narkotikaproblemerne.

Som foreløbige resultater af disse overvejelser er der ved nye cirkulærer, der trådte i kraft den 1. februar 1981, indført hjemmel til at gennemføre en række kontrolforanstaltninger, der skal medvirke til at begrænse indsmugling af og handel med narkotika i kriminalforsorgens anstalter, herunder visitation af besøgende, udvidet adgang til visitation af de indsatte og forbud mod hjemsendelse af penge og mere værdifulde effekter. Endvidere har justitsministeriet på baggrund af indstillinger fra forskellige ekspertgrupper udarbejdet en række forslag vedrørende behandling af narkomaner i kriminalforsorgen.

Bl.a. med henblik på at frigøre midler til dækning af merudgifterne ved bekæmpelse af narkotika m.v. i de lukkede fængsler har justitsministeriet endvidere den 26. marts 1981 fremsat forslag til lov om ændring af færdselsloven (spiritus- og promillekørsel). Dette forslag indebærer i forbindelse med en udvidet anvendelse af bøde en begrænsning i anvendelsen af frihedsstraf over for kørsel efter indtagelse af spiritus. Som omtalt i bemærkningerne til lovforslaget antages ændringen under forudsætningen af et uændret kriminalitetsniveau og -mønster i forhold til 1980 at medføre en nedgang i kriminalforsorgens anstaltsbelæg på maksimalt ca. 170 indsatte pr. dag, hvilket isoleret betragtet modsvarer en mandskabsstyrke på ca. 75

[Justitsministeren]

fængselsbetjente. Den hertil svarende udgift til løn, uniform, særlige ydelser m.v. udgør ca. 8-9 mill. kr., der i lovforslaget forudsættes anvendt til dækning af visse merudgifter i forbindelse med bekæmpelse af narkotikamisbrug m.v. i de lukkede fængsler.

Bl.a. med henblik på justitsministeriets videre overvejelser af mulighederne for at styrke retsvæsenets indsats over for narkotikaproblemerne har justitsministeriet den 6. april 1981 afholdt et seminar om »narko-problemerne og retsvæsenet« med deltagelse af repræsentanter for retsvæsenets myndigheder og organisationer, af folketingets retsudvalg samt af repræsentanter for kommunaludvalget og socialudvalget. De synspunkter og forslag, som fremkom på seminaret, indgår i justitsministeriets videre overvejelser af spørgsmålet.

Justitsministeriet forventer inden for kort tid foreløbig at kunne afslutte sine overvejelser, og jeg vil da give folketinget en mere samlet redegørelse for narkosituationen og narkobekæmpelsen.

Spm. nr. 943

Til *landbrugsministeren* (28/4 81) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om ikke det vil være rimeligt, dersom kontrollen med forurening flyttes fra stalden og den praktiserende dyrlæge til slagteriernes laboratorier, idet risiko for antibiotikaforurenede levnedsmidler ikke kan fjernes ved den i bestemmelserne anførte 30 dages regel, men kun ved, at landmanden omhyggeligt undgår at levere antibiotikabehandlede dyr til slagtning?«

Besvarelse (6/5 81):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Spørgsmålet forstås således, at der med forurening menes forekomst af restkoncentrationer af antibiotika i animalske produkter, og at de gældende bestemmelser, herunder om udlevering af lægemidler til højst 1 måneds forbrug, ikke yder tilstrækkelig beskyttelse mod, at antibiotikabehandlede dyr leveres til slagtning.

Om bestemmelsernes indhold henviser jeg til min besvarelse af spørgsmål 944.

Laboratoriekontrol med restindhold af antibiotika kan bl.a. af økonomiske grunde

kun praktiseres som en stikprøvekontrol. Der er derfor behov for bestemmelser, der begrænser risikoen for kritiskløs anvendelse af antibiotika på slagtedyr.

Spm. nr. 944

Til *landbrugsministeren* (28/4 81) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvordan en dyrlæge skal kunne forudse den forestående måneds forbrug af antibiotika i en svinebesætning, og om det kan være rigtigt, at et i forvejen hårdt økonomisk trængt landbrug skal destruere kostbare antibiotika, dersom der er forløbet mere end 30 dage efter, at han har fået det udleveret?«

Begrundelse

Sygdom og sundhed i en besætning, enten den består af svin eller andre dyr, kan svinge overordentlig meget i løbet af 30 dage. Måske får landmanden brug for meget antibiotika, måske opstår der slet ingen sygdomme, således at han – mod sædvane – ikke har brug for antibiotika, og det forekommer derfor urimeligt, at han i så fald skal hælde den kostbare antibiotika, dyrlægen har forsynet ham med, i kloakken.

Besvarelse (6/5 81):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Efter de gældende bestemmelser må en dyrlæge ikke udlevere antibiotikaholdige lægemidler bestemt til injektion til en besætningsejers behandling af en svinebesætning. Men der gælder den undtagelse, at en dyrlæge i forbindelse med besøg, hvorunder han har behandlet svin, må udlevere eller ordinere sådanne lægemidler til gentagen behandling af konstaterede sygdomme, i det omfang det er påkrævet af behandlingsmæssige grunde, dog højst til 1 måneds forbrug. Besætningsejers behandling skal ske efter dyrlægens anvisning.

Ved dyrlægens afgørelse af, hvor store mængder antibiotikaholdige lægemidler til injektion der kan udleveres, skal han derfor kun vurdere den forventede udbredelse i besætningen af den ved besøget konstaterede sygdom.

[Landbrugsministeren]

Den resterende beholdning af lægemidler ved behandlingens afslutning kræves ikke destrueret, men besætningsejeren må kun anvende lægemidlerne efter, at en dyrlæge under et besøg har givet anvisning på behandlingen. Hvis en besætningsejer anvender de resterende lægemidler til behandling uden anvisning fra en dyrlæge, vil han kunne straffes for uberettiget udøvelse af dyrlægegerning.

På baggrund af spørgsmålets begrundelse skal det understreges, at det vil være i strid med bestemmelserne, hvis en dyrlæge udleverer antibiotika til behandling efter besætningsejers skøn over, om der er behov for behandling.

Spm. nr. 945

Til *landbrugsministeren* (28/4 81) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Finder ministeren det ikke urimeligt, at de nye bestemmelser om antibiotika og eventuel fratagelse af dyrlægens autorisation skal gøre dyrlægernes arbejde usikkert og urimelig risikofyldt og dermed belaste dyrlægens nervesystem og samarbejdsforholdet mellem landmand og dyrlæge, og kan ministeren give klare retningslinier, der kan betrykke forholdet for både landmand og dyrlæge?«

Begrundelse

I sidste nummer af *Hyologisk Tidsskrift* (4/81) findes der et interview med veterinærdirektøren, landbrugsministeriets højeste veterinære embedsmand.

Det fortælles i interviewet, at man nu rent administrativt kan fratage en dyrlæge hans autorisation (ret til at foreskrive recepter), dersom man finder, at han ikke har overholdt de veterinære regler.

Endvidere pointerer veterinærdirektøren, at han aldrig går væk fra, at antibiotika højst må udleveres til 30 dages forbrug. Det vil med andre ord sige, at en dyrlæge, når han besøger en landmand, skal kunne optræde som spåmand og forudsige, hvor megen sygdom – og herunder brug for antibiotika – en landmand kan komme ud for i løbet af 30 dage.

Besvarelse (6/5 81):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Bortset fra, at der fra den 1. november 1978 er forbud mod anvendelse af kloranampenicol til husdyr, er der ikke siden 1972 gennemført nye bestemmelser om antibiotika.

Bestemmelserne om administrativ fratagelse af dyrlægers rettigheder er heller ikke nye. Bestemmelse herom findes i dyrlægeloven fra 1964.

I bekendtgørelse af 1. november 1955 om dyrlægers indkøb, distribuering og dispensering af lægemidler til dyr fandtes en bestemmelse om, at Det veterinære Sundhedsråd ved grov eller gentagen overtrædelse af bekendtgørelsens bestemmelser kan fratage den pågældende dyrlæge retten til at distribuere og dispensere lægemidler. Sundhedsrådets afgørelse var endelig og kunne ikke indbringes for retten.

Ved dyrlægelovens ændring i 1980 blev en tilsvarende bestemmelse indsat i lovens § 11 a. Herefter kan landbrugsministeren, hvis en dyrlæge gør sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af bestemmelser om dyrlægers ordination, distribuering eller dispensering af receptpligtige lægemidler til dyr, fratage ham retten til at ordinere, distribuere og dispensere lægemidler.

Sådan fratagelse sker efter den i dyrlægeloven foreskrevne fremgangsmåde, og landbrugsministerens afgørelse kan forlanges indbragt for domstolene.

Det er mit indtryk, at de gældende retningslinier er tilstrækkelig klare til at undgå væsentlige samarbejdsvanskeligheder mellem landmænd og dyrlæger, der er indstillet på at overholde de gældende bestemmelser.

Spm. nr. 951

Til *indenrigsministeren* (29/4 81) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Vil ministeren oplyse, om retten til tilfornede vælger, valgstyrere og lignende følger personer, valgt ind i kommunale råd, eller partier, der ved et valg er blevet repræsenteret i kommunale råd, samt hvem der har ret til at udpege de vurderingsmænd, bestyrelsesmedlemmer og lignende, der tilkommer et parti i det øjeblik, hvor en eller flere af partiets repræsentanter i det kommunale råd er blevet løsgængere?«

[Ingerlise Koefoed]

Begrundelse

Det er ikke ualmindeligt, at medlemmer af kommunale råd melder sig ud af det parti, som de repræsenterer, og fortsætter som løsgængere. Dette er også, så vidt spørgeren forstår, deres grundlovsfæstede ret. Men spørgsmålet bliver så, om det parti, som vælgerne ønskede at få repræsenteret i kommunalbestyrelsen, beholder dets øvrige rettigheder, eller om rettighederne følger personen, således at et parti, der kun er »repræsenteret« af en løsgænger, ikke længere har mulighed for f. eks. at udpege de vurderingsmænd, som ellers tilfalder partiet, eller tilforordnede vælgere.

Der kan måske være forskel på, om den omtalte løsgænger vil genopstille på egen liste, tilslutte sig et andet parti eller slet ikke opstille. Besvarelsen må meget gerne dække alle tre tilfælde.

Besvarelse (7/5 81):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Ifølge den kommunale styrelseslovs § 25 sker en kommunalbestyrelses valg af to eller flere medlemmer til udvalg, kommissioner og lignende som forholdstalsvalg.

Forholdstalsvalg i henhold til den kommunale styrelseslov sker på grundlag af de gruppeanmeldelser, der er foretaget til *det pågældende valg*, jfr. styrelseslovens § 24, stk. 3. Dette indebærer, at anmeldelse af en valggruppe til valg af medlemmer til et udvalg, kommission eller lignende ikke er bindende ved senere valg til andre udvalg m.v. Der vil derfor være mulighed for ved senere valg at tage hensyn til eventuelle partiudmeldelser.

Der gælder dog *visse modifikationer* i ovenstående:

Om valg til de stående udvalg forudsætter styrelseslovens regler om fordeling af pladser i de stående udvalg således, at gruppeanmeldelser i forbindelse med kommunalbestyrelsens konstituerende møde er bindende for så vidt angår samtlige valg til stående udvalg, ikke alene på det konstituerende møde, men tillige i tilfælde af senere valg til (ny) stående udvalg. Hvis der således i valgperioden oprettes eller nedlægges stående udvalg eller sker forhøjelse eller nedsættelse af medlems-tallet i et stående udvalg, skal der i henhold til styrelseslovens § 27 foretages en fornyet

beregning af udvalgspladsernes fordeling, og den oprindelig anmeldte gruppeinddeling skal som nævnt lægges til grund ved denne beregning.

Et kommunalbestyrelsesmedlem, der i valgperiodens løb har udmeldt sig af sit parti, regnes således i denne situation med til den oprindelige gruppe, hvori partiet indgik.

Styrelseslovens § 28 bestemmer endvidere, at hvis et medlem i valgperiodens løb udtræder af et udvalg, en kommission, en bestyrelse eller lignende, hvori vedkommende er indvalgt af en bestemt gruppe inden for kommunalbestyrelsen, besættes den ledigblevne plads af samme gruppe. Også i dette tilfælde vil et kommunalbestyrelsesmedlem, der har udmeldt sig af et parti, altså blive regnet med under den gruppeinddeling, der var afgørende ved det pågældende valg.

Særligt om valgstyrere og tilforordnede vælgere kan oplyses, at det i valglovene er fastsat, at udpegningen af disse foretages af kommunalbestyrelsen, og at valget, såfremt der ikke opnås enighed herom, foretages som forholdstalsvalg. Det fremgår endvidere af valglovene, at udpegningen af valgstyrere og tilforordnede vælgere sker som en del af kommunalbestyrelsens valgforberedende opgaver, og at udpegningen således finder sted kort tid før den fastsatte valgdag. Såfremt udpegningen sker ved forholdstalsvalg, vil det derfor være gruppernes størrelse på udpegningstidspunktet, der er afgørende for, hvor mange af disse hverv den enkelte gruppe skal besætte.

Om vurderingsmænd bemærkes, at valg af vurderingsmænd i medfør af lov om vurdering af landets faste ejendomme skal ske efter forholdstalsvalg under ét for samtlige de vurderingsmænd, der skal vælges i kommunen. Skal der senere i valgperioden – f. eks. fordi en vurderingsmand bliver fritaget for sit hverv – foretages nyvalg af vurderingsmænd, må dette ske på baggrund af den gruppeinddeling, som var gældende, da kommunalbestyrelsen under ét udpegede samtlige vurderingsmænd.

Spm. nr. 953

Til *industriministeren* (30/4 81) af:

Waldorff (VS):

[Waldorff]

»Hvad agter ministeren at foretage med hensyn til olieselskabernes prisfastsættelser på baggrund af monopoltilsynets redegørelse for selskabernes priser og avancer?«

Begrundelse

Ifølge Aktuelt, som omtaler sagen den 30. april, illustrerer redegørelsen, at de eksisterende kalkulationsordninger giver olieselskaberne betydelige overskud som følge af de stigende råoliepriser.

Besvarelse (7/5 81):

Industriministeren (Erling Jensen):

Den i spørgsmålet omhandlede redegørelse fra monopoltilsynet, der er afgivet den 5. maj 1981, indeholder en oversigt over hovedlinjerne i den strukturomlægning i den internationale oliehandel, som er sket i tiden fra den første oliekrise i oktober 1973 samt for de heraf affødte virkninger i strukturen for det danske oliemarked. Endvidere redegøres for tilsynets kontrol med den danske oliebranche, herunder for de »prisberegningsregler for olieprodukter« af 23. januar 1975, som har dannet rammerne for fastsættelsen af de danske forbrugerpriser på hovedprodukterne af olie.

Redegørelsen er udarbejdet efter anmodning fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet.

Redegørelsen bygger på allerede foreliggende oplysninger i tilsynet og kan således ikke sammenlignes med de brancheundersøgelser, som monopoltilsynet regelmæssigt gennemfører.

Det fremgår af redegørelsen, at når man ser bort fra afgifterne, ligger de danske priser på samtlige olieprodukter som hovedregel på niveau med de øvrige EF-landes – på nogle produkter endda i den nedre ende af prisintervallet.

Det fremgår endvidere, at tilsynet fører nøje kontrol med de danske olieselskabers priser og indtjening. Jeg har ikke nogen mulighed for at instruere monopoltilsynet om, hvorledes det skal tilrettelægge sin virksomhed for at opfylde de opgaver, som det i monopol- og prislovgivningen er pålagt tilsynet at varetage, og redegørelsen giver mig ikke anledning til at foreslå ændringer i det bestå-

ende lovgrundlag for kontrollen med olieselskabernes prisfastsættelse.

Jeg finder, at redegørelsen er et værdifuldt bidrag til belysning af forholdene i oliebranchen og tilsynets kontrol med de danske olieselskabers priser og avancer, og jeg kan anbefale enhver, der vil sætte sig ind i emnet, at gå i gang med selve redegørelsen.

Spm nr. 954

Til *ministeren for skatter og afgifter* (30/4 81) af:

Pilgaard Andersen (FP):

»Finder ministeren, at det er rimeligt, at der er 5 ugers ekspeditionstid for frigivelse af et investeringsbeløb, når ellers de lovmæssige formalia er i orden?«

Begrundelse

Som eksempel kan nævnes et konkret tilfælde, hvor en erhvervsdrivende fik en varevogn totalskadet og ønskede at få investeringsbeløbet udbetalt til en ny. Både banken og revisoren fik udfyldt de fornødne skemaer om frigivelse af investeringsbeløbet i løbet af en enkelt dag, men inden for det offentlige bureaukratiske system var ekspeditionstiden 5 uger blot for at opnå en enkelt underskrift fra amtsskatteinspektoratet.

En sådan forsinkelse medfører, at et firma må indstille driften for den manglende vogn. Når man påberåber sig, at investeringerne i erhvervslivet er for få og for små, og også med rette peger på de store arbejdsløshedstal, som vi alle ønsker skal formindskes, så virker det helt urimeligt, at det offentlige udøver et bureaukratisk embedsmisbrug, der virker i allerhøjeste grad bremsende.

Besvarelse (7/5 81):

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Det er naturligvis ønskeligt, at sager om frigivelse af investeringsfondsmidler altid ekspederes hurtigt, men arbejdspresset i inspektoraterne set i relation til antallet af medarbejdere, der kan afses til dette arbejde, samt særlige forhold såsom sygdom, afviklingen af ferier m. m. kan betyde, at ekspeditionstiden øges.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Umiddelbart vil jeg dog sige, at en ekspeditionstid på 5 uger forekommer lang, forudsat sagen er ganske ukompliceret og ledsaget af alle de fornødne oplysninger og bilag, men jeg kan ikke udtale mig om den konkrete sag, da jeg ikke har kendskab til den.

På baggrund af det rejste spørgsmål har jeg fundet det rigtigst at bede statskattedirektoratet om at anmode inspektoraterne samt Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommunes skattedirektorater om at påse, at ekspeditionstiden vedrørende de pågældende sager holdes på et minimum.

Spm nr. 955

Til *miljøministeren* (30/4 81) af:

Margrete Auken (SF):

»Hvorfor har miljøstyrelsen begrænset havforureningslaboratoriets mulighed for at virke som miljøstyrelsens centrale kontrolinstans i store forureningssager som f. eks. Cheminova-sagen ved pr. 31. marts 1981 at opsigte chartren for havforsknings-skibet »Martin Knudsen« mod til gengæld at lade havforureningslaboratoriet benytte to olieberedskabsfartøjer, der er væsentligt dyrere i drift og har en dybgang, som hindrer havundersøgelser af den kystnære del af søterritoriet (f. eks. Nissum Bredning), hvor forureningsbelastningen er størst, samt hvis bemanning med henblik på ovennævnte aktiviteter endnu ikke er afklaret?«

Begrundelse

Havforsknings-skibet »Martin Knudsen« blev i 1974 fuldtidschartret af miljøstyrelsen med det formål at foretage en 5-årig undersøgelse af stof- og vandudvekslingen gennem de danske sunde og bæltter (Bæltprojektet). Charteraftalen for »Martin Knudsen« blev forlænget yderligere 2 år frem til 31. marts 1981, fordi skibet i denne periode også kunne benyttes til styrkelse af det statslige beredskab til bekæmpelse af olie, indtil dette var fuldt udbygget med i alt to mindre fartøjer samt to større beredskabsskibe på hver 750 BRT. Disse større beredskabsskibe er planlagt som afløser for »Martin Knudsen«, men de bliver først operative til havforskningsformål pr. 1. maj 1981. Disse beredskabsskibe er væsentligt dyrere i drift og afskrivning samt ringere udstyret som hav-

forsknings-skibe end »Martin Knudsen«. F. eks. vil de komme til at bruge 4.500 liter olie mere om dagen end »Martin Knudsen«. For uændrede budgetter vil dette betyde en nedgang i aktiviteten omkring forureningsundersøgelser af havet. De samme skibe har desuden en større dybgang end »Martin Knudsen«, hvilket vil forhindre forureningsundersøgelser af den kystnære del af søterritoriet, hvor forureningen er størst og mest kritisk. Endelig er bemanningsspørgsmålene endnu ikke afklaret, når havforureningslaboratoriet skal anvende et af disse skibe til havforskningsformål (f. eks. til undersøgelse af vandkvaliteten omkring Cheminova). Resultatet heraf bliver samlet, at havforureningslaboratoriet får langt ringere muligheder for at kunne løse deres nationale såvel som internationale forpligtelser.

Besvarelse (11/5 81):

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

»I 1976 fremlagde miljøstyrelsen en redegørelse vedr. beredskabet til bekæmpelse af olieforurening af havet, hvori man anbefalede en udbygning af det statslige beredskab. Med hensyn til det sejlene materiel pegede miljøstyrelsen bl. a. på, at udbygningen af beredskabet enten kunne ske ved bygning af to større specialfartøjer eller ved bygning af ét større specialfartøj, suppleret med overtagelsen af det af miljøstyrelsen chartrede havundersøgelsesskib »Martin Knudsen«. Det blev besluttet at vælge den første løsning.

I forbindelse med forelæggelsen af udbygningsprogrammet tilkendegav miljøstyrelsen i 1977 over for finansudvalget, at man ville undersøge mulighederne for alternativ udnyttelse af skibene bl. a. til havforskningsformål.

Efter drøftelse i det interministerielle udvalg, som har rådgivet miljøstyrelsen i udbygningsfasen, besluttede miljøstyrelsen i 1979 at indrette et laboratorium på det ene af de større specialfartøjer, som netop – efter en mindre forsinkelse – er leveret til miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen lagde ved denne beslutning vægt på, at miljøstyrelsen og havforureningslaboratoriet ikke skønnes at have behov for et fuldtidsforsknings-skib, og at

[Miljøministeren]

man ved den valgte løsning opnåede den bedste udnyttelse af miljøstyrelsens beredskabsskibe.

Miljøstyrelsens beslutning skal ses i lyset af laboratoriets formindskede behov for sejl-dage efter afslutningen af Bæltprojektet samt de samlede ressourcer, som står til rådighed for havforureningslaboratoriet til løsningen af dets opgaver. Det planlagte lavere aktivitetsniveau indebærer, at det – uanset skibets større olieforbrug – er billigere at indrette og anvende beredskabsskibet til havundersøgelser fremfor at fuldtidschartre eller købe »Martin Knudsen«. Miljøstyrelsen arbejder for øjeblikket på at løse bemandingsproblemerne.

Det er miljøstyrelsens opfattelse, at den overvejende del af havforureningslaboratoriets undersøgelsesopgaver vil kunne løses ved anvendelse af beredskabsskibet. Miljøstyrelsen er opmærksom på, at beredskabsskibet ikke er velegnet til undersøgelser i de kystnære dele af søterritoriet, men må i den anledning understrege, at det i medfør af miljøbeskyttelsesloven påhviler amtsrådene at føre overopsyn med forureningstilstanden i disse områder.

Det bemærkes, at miljøstyrelsen forud for opgivelsen af »Martin Knudsen« foretog en grundig undersøgelse af, om der inden for statens område kunne konstateres behov og økonomisk mulighed for at udnytte den forårsret til skibet, som staten havde i henhold til charteraftalen. Undersøgelsen faldt negativt ud.

Det bemærkes endvidere, at beslutningen om at opgive »Martin Knudsen« blev truffet og meddelt rederiet i august 1980, altså før problemerne omkring forureningstilstanden ved Harbør Tange blev aktuelle. Havforureningslaboratoriet har løst de akutte opgaver ved Harbør Tange ved hjælp af »Martin Knudsen«. Der er endnu ikke taget stilling til, hvorledes et mere langsigtet undersøgelsesprogram ved Harbør Tange skal gennemføres.«

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Anden behandling af:

Forslag til lov om hovedlandevejsstrækningen Løgten-Tåstrup.

(Lovforslag nr. L 147. Fremsat 29/1 81. Første behandling 20/2 81. Betænkning 30/4 81).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Ifølge den af udvalget afgivne betænkning går jeg ud fra, at det første mindretal forventer, at jeg her ved anden behandling gør nogle få bemærkninger i relation til mindretalsudtalelserne. Samtidig vil jeg gerne takke for den brede tilslutning, lovforslaget har fået.

Et mindretal, bestående af venstres medlemmer af udvalget, beklager, at der ikke har været den fornødne tid under udvalgsarbejdet til en seriøs vurdering af alternative linjeføringer øst for Rønde. Mindretallet opfordrer mig til endnu en gang grundigt at overveje linjeføringens østlige del af hensyn til trafikforbindelsen til den nye terminal og Stabrand og forbindelsen til Nord- og Østdjursland i øvrigt.

Hertil skal jeg sige, at spørgsmålet om sådanne alternativer ikke blev rejst over for mig af de lokale myndigheder under mine forhandlinger med disse myndigheder forud for lovforslagets fremsættelse. De spørgsmål, der fra udvalgets side er blevet stillet mig om mulige alternativer, har krævet meget komplicerede besvarelser, som først er tilgået udvalget efter afgivelse af betænkningen.

Jeg mener, som det fremgår af mine besvarelser til udvalget, at vi med lovforslagets linjeføring er nået frem til den samlet bedste løsning. Den er i trafikal henseende tilfredsstillende og i anlægsøkonomisk henseende den billigste. Den af venstre ønskede linjeføring vil blive en smule billigere for staten, men vil til gengæld koste de lokale vejbestyrelser betydelig mere. Jeg forstår imidlertid, at det er en side af sagen, venstre ser bort fra. Jeg finder med baggrund i disse oplysninger ikke, at der er grundlag for at gå ind i yderligere overvejelser om linjeføringen, og kan heller ikke tænke mig, at der vil være interesse herfor hos de lokale vejbestyrelser.